

Crna Gora
Ministarstvo zdravlja

Adresa: Rimski trg br.46
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 482 133
www.mzdravlja.gov.me

IZVJEŠTAJ O RADU I STANJU U UPRAVNIM OBLASTIMA MINISTARSTVA ZDRAVLJA ZA 2024. GODINU

Sadržaj

1. UVOD	2
2. REZIME	4
3. REALIZACIJA AKTIVNOSTI IZ PROGRAMA RADA VLADE ZA 2024. GODINU	5
4. IZVJEŠTAJ O RADU ORGANIZACIONIH JEDINICA	6
4.1. Direktrorat za normativne poslove i praćenje primjene propisa iz oblasti zdravstvene zaštite	6
4.2. Direktorat za zdravstvenu zaštitu, regulisane profesije i nadzor nad funkcionisanjem strukovnih regulatornih tijela (komora)	8
4.3. Direktorat za javno zdravlje i biomedicinu	13
4.4. Direktorat za farmakologiju, prekursore i kozmetičke proizvode	15
4.5. Direktorat za kontrolu kvaliteta zdravstvene zaštite i unapređenja ljudskih resursa u zdravstvu ..	17
4.6. Direktora za IPA i druge projekte i infrastrukturu u zdravstvu	18
4.7. Direktorat za digitalno zdravlje	21
4.8. Odjeljenje za unutrašnju reviziju	22
4.9. Odjeljenje za međunarodnu saradnju	22
4.10. Odjeljenje za monitoring droga i zavisnosti od droga	24
4.11. Odjeljenje za ekonomiku i zdravstveni turizam	25
4.12. Kabinet ministra	26
4.13. Služba za kadrovske i opšte poslove	27
4.14. Služba za finansije, računovodstvo i javne nabavke	33
5. PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE STANJA	33

1. UVOD

Izvještaj o radu i stanju u upravnim oblastima Ministarstva zdravlja za 2024. godinu pripremljen je u skladu sa članom 65 Zakona o državnoj upravi („Službeni list CG“, br.78/2018, 70/2021, 52/2022) i članom 51 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl. list CG“, br. 98/23, 102/23, 113/23, 71/24, 72/24, 90/24, 93/24, 104/24 i 117/24).

Na sjednici Skupštine Crne Gore, održanoj 23. jula 2024. godine, donesena je Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o izboru predsjednika i članova 44. Vlade Crne Gore br. 00-33/24-3/2; EPA:301 XXVIII.

Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list CG“, br.71/24) promijenjene su nadležnosti u odnosu na određena Ministarstva, dok za Ministarstvo zdravlja nije bilo nikakvih promjena.

Izvještaj sadrži prikaz realizacije aktivnosti iz Programa rada Vlade Crne Gore za 2024. godinu, realizaciju zaključaka Vlade, redovne aktivnosti realizovane kroz druge obavezujuće akte i javne politike.

Ministarstvo zdravlja shodno članu 11 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list CG“, br. 98/23, 102/23, 113/23, 71/24, 72/24, 90/24, 93/24, 104/24 i 117/) vrši poslove uprave koji se odnose na: pripremu i praćenje propisa i praćenje stanja i strateško planiranje sistema zdravstvene zaštite i sistema zdravstvenog osiguranja, kao i njihovog funkcionisanja, finansiranja i razvoja; praćenje i analizu najvažnijih pokazatelja zdravstvenog stanja stanovništva; zdravstvenu zaštitu posebno osjetljivih i ugroženih grupa stanovništva; organizaciju, sprovođenje i pružanje zdravstvene zaštite, kvalitet zdravstvene zaštite i zdravstvenih usluga, praćenje i unapređenje zdravstvenog stanja i zdravstvenih potreba stanovništva, kao i zdravstvenu njegu pacijenata; jačanje javnog zdravlja; pripremu plana programskih i projektnih aktivnosti u oblasti programske zdravstvene zaštite, praćenje mjera zaštite životne sredine koje su od uticaja na zdravlje građana; praćenje i sagledavanje zdravstveno-socijalnih potreba stanovništva i potreba osjetljivih grupa stanovništva i uspostavljanje saradnje sa nadležnim sektorima; propisivanje i praćenje načina ostvarivanja prava iz zdravstvenog osiguranja, prava i obaveze osiguranika, funkcionisanje i razvoj obaveznog zdravstvenog osiguranja; međunarodnu saradnju i međunarodne ugovore, davanje saglasnosti na zaključivanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama van Crne Gore za upućivanje osiguranih lica na liječenje, kao i ugovore sa isporučiocima medicinsko-tehničkih pomagala; prvostepeni i drugostepeni upravni postupak nad sprovođenjem zakona iz oblasti zdravstva (zdravstvena zaštita i zdravstveno osiguranje, lijekovi, medicinska sredstva i drugo) kako za pravna tako i za fizička lica; ostvarivanje saradnje sa drugim institucijama i organizacijama u zemlji i inostranstvu iz oblasti zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja; obezbjeđivanje uslova za pristup i realizaciju projekata iz djelokruga ministarstva koji se finansiraju iz sredstava pretprijetupnih fondova Evropske unije, donacija i drugih oblika međunarodne pomoći; pripremu i implementaciju projekata iz oblasti zdravstvene zaštite u saradnji sa evropskim i međunarodnim finansijskim institucijama; planiranje strateških razvojnih aktivnosti za razvoj zdravstvenih usluga u turizmu; nadzor nad radom zdravstvenih ustanova i Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore; nadzor nad radom komora organizovanih u skladu sa posebnim zakonom; unapređenje farmaceutske politike; proizvodnju, promet i ispitivanje lijekova i medicinskih sredstava i mjere za obezbjeđivanje kvaliteta, bezbjednosti i efikasnosti lijekova; mjere za prevenciju i sprečavanje zloupotrebe droga, praćenje i kontrolu prometa prekursora, smanjenja i ograničavanja upotrebe duvanskih proizvoda, procjene bezbjednosti i ocjene usklađenosti kozmetičkih proizvoda prije stavljanja na tržište; unapređenje zdravstvene zaštite u oblasti bioetike i biomedicine, priprema i praćenje sprovođenja propisa iz ove oblasti; postupanje sa biološkim uzorcima uzetim u medicinske svrhe i naučno istraživanje; uzimanje i presađivanje ljudskih organa, tkiva i ćelija u svrhu liječenja; zaključivanje ugovora o uspostavljanju uzajamne saradnje za razmjenu organa, tkiva i/ili ćelija sa

drugim državama, međunarodnim organizacijama i institucijama; liječenje neplodnosti medicinski podpomognutom oplodnjom i obezbjeđivanje uslova i standarda kvaliteta i bezbjednosti ljudske krvi i komponenti krvi; mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, bolničkih infekcija i hroničnih nezaraznih bolesti; mjere za sprečavanje i suzbijanje Covid 19 virusa i drugih nepoznatih virusnih bolesti koje se pojavljuju na nacionalnom i međunarodnom planu; utvrđivanje uslova za osnivanje zdravstvenih ustanova; stručno usavršavanje i specijalizaciju zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika; vođenje zbirke podataka u oblasti zdravstva, evidencija u zdravstvu i posebnih registara; promociju zdravih stilova života i pravilnu ishranu; zdravstvenu ispravnost vode za ljudsku upotrebu i davanje mišljenja o njenoj bezbjednosti; unapređenje sistema zdravstvene zaštite primjenom informaciono-komunikacionih tehnologija usklađenih sa nacionalnim i međunarodno priznatim standardima, u saradnji sa organom državne uprave nadležnim za informaciono društvo; pripremanje i implementaciju politika u oblasti digitalnog zdravstva; medicinski otpad; izgradnju i investicije u zdravstvu i javne nabavke u zdravstvu; saradnju sa nevladinim organizacijama koje realizuju programe iz oblasti zaštite zdravlja i prevencije bolesti; usklađivanje domaćih propisa iz okvira svojih nadležnosti sa pravnom tekovinom Evropske unije; regulisane profesije u sektoru zdravstva; sprovođenje inspeksijskog nadzora u okviru nadležnosti i ovlašćenja utvrđenih zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor i propisima u zdravstvenoj i sanitarnoj oblasti; upravni nadzor u oblastima za koje je ministarstvo osnovano; kao i druge poslove koji su mu određeni u nadležnost.

Navedeni poslovi su se obavljali u okviru sledećih organizacionih jedinica:

- 1. Direktorat za normativne poslove i praćenje primjene propisa iz oblasti zdravstvene zaštite:**
 - 1.1 Direkcija za normativne poslove
 - 1.2 Direkcija za praćenje međunarodnih standarda i nacionalnih propisa iz oblasti zdravstvene zaštite
 - 1.3 1.2.1. Odsjek za praćenje primjene međunarodnih standarda
 - 1.4 1.2.2. Odsjek za praćenje primjene propisa i strateško planiranje
- 2. Direktorat za zdravstvenu zaštitu, regulisane profesije i nadzor nad funkcionisanjem strukovnih regulatornih tijela (komora):**
 - 2.1 Direkcija za zdravstvenu zaštitu
 - 2.2 Direkcija za regulisane profesije i nadzor nad funkcionisanjem strukovnih regulatornih tijela (komora)
- 3. Direktorat za javno zdravlje i biomedicinu:**
 - 3.1 Direkcija za javno zdravlje
 - 3.2 Direkcija za biomedicinu
 - 3.3 Direkcija za transplantaciju
- 4. Direktorat za farmakologiju, prekursore i kozmetičke proizvode:**
 - 4.1. Direkcija za farmakološki razvoj i regulaciju
 - 4.2. Direkcija za prekursore i kozmetičke proizvode
- 5. Direktorat za kontrolu kvaliteta zdravstvene zaštite i unapređenje ljudskih resursa u zdravstvu:**
 - 5.1 Direkcija za kontrolu kvaliteta zdravstvene zaštite i uvođenje akreditacija i novih tehnologija u zdravstvu
 - 5.2 Direkcija za unapređenje ljudskih resursa u zdravstvu
- 6. Direktorat za IPA i druge projekte i infrastrukturu u zdravstvu:**
 - 6.1 Direkcija za infrastrukturu i kapitalne projekte u zdravstvu
 - 6.2 Direkcija za IPA i druge projekte

7. Direktorat za digitalno zdravlje:

- 7.1 Direkcija za digitalne inovacije i politike
- 7.2 Direkcija za upravljanje digitalnim procesima

8. Odjeljenje za unutrašnju reviziju**9. Odjeljenje za međunarodnu saradnju****10. Odjeljenje za monitoring droga i zavisnosti od droga****11. Odljeljenje za ekonomiku i zdravstveni turizam****12. Kabinet ministra**

- 12.1. Biro za odnose sa javnošću

13. Služba za kadrovske i opšte poslove i**14. Služba za finansije, računovodstvo i javne nabavke****2. REZIME**

U 2024. godini Ministarstvo zdravlja je obavljalo poslove iz svoje nadležnosti koje su utvrđene Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave, u okviru 14 organizacionih jedinica, i to: sedam direktorata (Direktorat za normativne poslove i praćenje primjene propisa iz oblasti zdravstvene zaštite, Direktorat za zdravstvenu zaštitu, regulisane profesije i nadzor nad funkcionisanjem strukovnih regluatornih tijela (komora), Direktorat za javno zdravlje i biomedicinu, Direktorat za farmakologiju, prekursore i kozmetičke proizvode, Direktorat za kontrolu kvaliteta zdravstvene zaštite i unapređenja ljudskih resursa u zdravstvu, Direktorat za IPA i druge projekte i infrastrukturu u zdravstvu, Direktorat za digitalno zdravlje), četiri odjeljenja (Odjeljenje za unutrašnju reviziju, Odjeljenje za međunarodnu saradnju, Odjeljenje za monitoring droga i zavisnosti od droga, Odljeljenje za ekonomiku i zdravstveni turizam), Kabinet i dvije službe (Služba za kadrovske i opšte poslove i Služba za finansije, računovodstvo i javne nabavke).

Poslove iz djelokruga rada ovog Ministarstva na dan 31.12.2024. godine obavljalo je 122 izvršilaca (u navedenom broju su uključeni 43 službenika iz Uprave za inspeksijske poslove koji su preuzeti shodno Zakjčku Vlade), dok je ukupan broj sistematizovanih radnih mjesta shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta bio 118.

Ministarstvo zdravlja je u skladu sa Programom rada Vlade za 2024. godinu imalo 19 obaveza, od kojih je 16 u tematskom dijelu i tri (3) u normativnom. Ministarstvo zdravlja je tokom 2024. godine realizovalo 12 aktivnosti, a nijesu realizovane sedam (7), a isto je dostavilo Vladi informaciju o razlozima za neispunjenje obaveza iz Programa rada Vlade za 2024. godinu.

U drugom kvartalu 2024. godine donijet je Kadrovski plan Ministarstva zdravlja, kojim je predviđeno zapošljavanje za sedam službenika, od kojih su pet na neodređeno vrijeme.

Tekući budžet Ministarstva zdravlja za 2024. godinu iznosio je 5.633.713,76 eura, a izvršenje budžeta, sa donatorskim i IPA sredstvima, iznosilo je 5.107.462,65 eura.

U okviru svih sistematizovanih organizacionih jedinica Ministarstva zdravlja sprovedne su brojne aktivnosti višestrukog značaja, a takođe ovo Ministarstvo je imalo kvalitetnu međuresorsku saradnju.

3. REALIZACIJA AKTIVNOSTI IZ PROGRAMA RADA VLADE ZA 2024. GODINU

Ministarstvo zdravlja je u skladu sa Programom rada Vlade za 2024. godinu imalo 19 obaveza, od kojih je 16 u tematskom dijelu i tri (3) u normativnom dijelu. Ministarstvo zdravlja je tokom 2024. godine realizovalo 12 aktivnosti, a nijesu 7 realizovane.

	Naziv dokumenta u Programu rada Vlade za 2024. godinu	Status realizacije
TD 187	Priprema, usaglašavanje i usvajanje Sporazuma o saradnji između Ministarstva zdravlja Crne Gore i Regionalne kancelarije Svjetske zdravstvene organizacije za period 2024-2025	Realizovano
TD 188	Godišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana Programa za kontrolu rezistencije bakterija na antibiotike 2022-2024, za 2023. godinu	Realizovano
TD 189	Završni izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za poboljšanje kvaliteta zdravstvene zaštite i bezbjednosti pacijenata 2019-2023	Nerealizovano
TD 190	Završni izvještaj o realizaciji Strategije razvoja integralnog zdravstvenog informacionog sistema – zdravlja 2018-2023	Realizovano
TD 191	Godišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Akcionog Programa za prevenciju štetne upotrebe alkohola i akoholom uzrokovanih poremećaja u Crnoj Gori za period od 2022. do 2024. godine, za 2023. godinu	Realizovano
TD 192	Strategija Crne Gore za sprečavanje zloupotrebe droga za period 2024-2027 godine sa Akcionim planom 2024-2025	Realizovano
TD 193	Strategija za poboljšanje kvaliteta zdravstvene zaštite i bezbjednosti pacijenata za period 2024-2027 godine sa Akcionim planom za period 2024-2025	Realizovano
TD 194	Plan razvoja kadrova u oblasti zdravstva za period 2024-2033	Nerealizovano
TD 195	Strategija za rijetke bolesti 2024-2028 sa Akcionim planom 2024-2025	Nerealizovano
TD 196	Završni izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije zaštite i unapređenja	Realizovano

	mentalnog zdravlja u Crnoj Gori za period od 2021-2023, za 2023. godinu	
TD 197	Završni izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Programa za borbu protiv HIV/AIDS za period od 2021. do 2023. godine za 2023. godinu	Realizovano
TD 198	Završni izvještaj o realizaciji Akcionog plana Programa adaptiranja zdravstvenog sistema na klimatske promjene u Crnoj Gori za period 2020-2022, za 2022 godinu	Nerealizovano
TD 199	Program za unapređenje mentalnog zdravlja u Crnoj Gori 2024-2026 sa Akcionim planom 2024-2026	Nerealizovano
TD 200	Program za borbu protiv HIV/AIDS-a za period od 2024-2026 s Okvirnim akcionim planom	Realizovano
TD 201	Priprema i usvajanje Nacionalne Strategije razvoja digitalnog zdravlja u Crnoj Gori za period 2024-2029 sa Akcionim planom 2025-2026	Realizovano
TD 202	Program razvoja palijativne njege 2025-2027 sa Akcionim planom 2025-2026	Nerealizovano
ND 160	Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o kriterijumima za formiranje maksimalnih cijena lijekova	Realizovano
ND 161	Predlog zakona o zaštiti i unapređenu dojenja	Nerealizovano
ND 162	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uzimanju i presađivanju ljudskih organa u svrhu liječenja	Realizovano

4. IZVJEŠTAJ O RADU ORGANIZACIONIH JEDINICA

4.1. Direktrnat za normative poslove i praćenje primjene propisa iz oblasti zdravstvene zaštite

U Direktoratu za normative poslove i praćenje primjene propisa iz oblasti zdravstvene zaštite, u izvještajnom periodu pripremljeni su sljedeći pravni propisi:

- 1) Nacrt Zakona o zdravstvenoj zaštiti, sa izvještajem o sprovedenoj javnoj raspravi
- 2) Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uzimanju i presađivanju ljudskih organa u svrhu liječenja koji je utvrdila Vlada Crne Gore 5. decembra 2024. godine

Donešeni su sljedeći pravilnici:

- 1) Pravilnik o bližim uslovima za izdavanje saglasnosti za uvoz lijeka koji nema dozvolu za lijek ("Službeni list CG", br. 19/24 i 34/24);
- 2) Pravilnik o osnovnim zahtjevima za medicinska sredstva* ("Službeni list CG", br. 8/2024);
- 3) Pravilnik o specijalizacijama zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika ("Službeni list CG", br. 25/24);
- 4) Pravilnik o organizaciji rada i rasporedu radnog vremena u zdravstvenim ustanovama ("Službeni list CG", br. 71/24);
- 5) Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o bezbjednosti igračaka („Službeni list”, br. 65/24);
- 6) Pravilnik o izmjeni Pravilnika o spisku supstanci koje se mogu upotrijebiti u proizvodnji opojnih droga i psihotropnih supstanci* („Službeni list CG”, br. 96/24);
- 7) Program obaveznih imunizacija stanovništva protiv određenih zaraznih bolesti na teritoriji Crne Gore za 2024. godinu („Službeni list CG“, br. 7/24 i 37/24);
- 8) Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uslovima i načinu sprovođenja obavezne imunoprofilakse i hemioprofilakse protiv određenih zaraznih bolesti ("Službeni list CG", br. 7/24, 9/24 i 37/24);
- 9) Pravilnik o izmjenama Pravilnika o sanitarno-tehničkim i higijenskim uslovima, kao i uslovima za zdravstvenu ispravnost vode za rekreativne potrebe i druge vode od javnozdravstvenog interesa ("Službeni list CG", br. 70/24);
- 10) Pravilnik o izmjeni Pravilnika o bližim uslovima za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti pomoraca ("Službeni list CG", br. 22/24);
- 11) Pravilnik o bližim uslovima u pogledu prostora, kadra i opreme koje moraju da ispunjavaju ovlašćene zdravstvene ustanove i pravna lica koja obavljaju pojedine poslove u vezi uzimanja i presađivanja tkiva i ćelija, kao i mjerama i aktivnostima za uspostavljanje i održavanje sistema kvaliteta* („Službeni list CG", br. 114/24)
- 12) Naredba o prestanku važenja Naredbe za preduzimanje privremenih mjera za sprječavanje unošenja u zemlju, suzbijanje i sprječavanje prenošenja novog koronavirusa ("Službeni list CG", br. 91/24);
- 13) Pravilnik o bližim uslovima za postavljanje, sadržinu i način vođenja evidencija o automatskom eksternom defibrilatoru, sadržini, načinu sprovođenja i vođenja evidencija o obukama, kao i uslovima za sistem kontrole kvaliteta automatskog eksternog defibrilatora;
- 14) Programa obaveznih imunizacija stanovništva protiv određenih zaraznih bolesti na teritoriji Crne Gore za 2025.godinu;
- 15) Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uslovima i načinu sprovođenja obavezne imunoprofilakse i hemioprofilakse protiv određenih zaraznih bolesti ("Službeni list CG", br. 7/24);
- 16) Pravilnik o izmjeni Pravilnika o organizaciji rada i rasporedu radnog vremena u zdravstvenim ustanovama ("Službeni list CG", br. 130/24)

17) Nacrt pravilnika o uslovima i načinu priznavanja recepata za lijekove koji su izdati u drugoj državi*sravnjen sa Sekretarijatom za zakonodavstvo, radi dostavljanja EK;

- Dat je veći broj mišljenja na propise dostavljene od strane resornih ministarstava.

Pored normativnih poslova, u ovom direktoratu je obavljeno i niz drugih aktivnosti:

1) Dato je niz odgovora, tumačenja i mišljenja u vezi primjene propisa iz oblasti zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja, po zahtjevu stranaka.

2) Kontinuirano praćenje pregovaračkog poglavlja 28., uz dostavljanje brojnih informacija, redovnih priloga izvještajima i vanrednih informacija, po zahtjevu Ministarstva za evropske poslove i Evropske komisije.

3) Izvršeno ocjenjivanje paketa CELEX-a i priprema PPCG, u svim pregovaračkim poglavljima, koji se odnose na oblast zdravlja.

4) učešće u izradi svih donešenih strategija i programa kao metodološko pravna pomoć.

4.2. Direktorat za zdravstvenu zaštitu, regulisane profesije i nadzor nad funkcionisanjem strukovnih regulatornih tijela (komora):

U izvještajnom periodu najznačajnije aktivnosti u okviru **Direktorata za zdravstvenu zaštitu, regulisane profesije i nadzor nad funkcionisanjem strukovnih regulatornih tijela (komora)** su sljedeće:

- **Ukupan broj pokrenutih postupaka po zahtjevima stranaka za utvrđivanje ispunjenosti uslova u pogledu prostora, kadra i opreme za rad zdravstvenih ustanova** je 212. Izdato je 49 rješenja o osnivanju zdravstvenih ustanova, 34 rješenja o proširenju zdravstvene djelatnosti, 42 rješenja o promjeni kadra, 4 rješenja koji se odnose na utvrđivanja uslova u pogledu prostora na novoj adresi, 2 rješenja o promjeni opreme, 1 rješenje o promjeni naziva zdravstvene ustanove, 6 rješenja kojim je utvrđen prestanak sa radom zdravstvenih ustanova, 9 rješenja kojim je utvrđen prestanak sa radom organizacionih djelova zdravstvenih ustanova, 7 rješenja o ispravci greške, 7 rješenja o obustavljanju postupka, 7 rješenja o odbijanju zahtjeva, kao i 1 rješenje o poništavanju rješenja. Ministarstvo zdravlja je vodilo računa o tome i ulaže napore da uz primjenu člana 71 Zakona o upravnom postupku, kratka i hitna obavještenja stranci uputi telefonom, ili e-mailom, kako bi se skratilo vrijeme odlučivanja. Ovo posebno i zbog poštovanja principa odlučivanja u razumnom roku, te prava stranke da u što kraćem vremenu bude informisana o ishodu postupka. Takođe, Ministarstvo zdravlja je poštujući pravo stranke na izjašnjavanje o rezultatima ispitnog postupka, u situacijama kada se stvore uslovi za odlučivanje u meritumu i kod negativnih odluka, saslušavalo stranke, odnosno sačinjavalo zapisnike o izjašnjavanju stranaka o rezultatima ispitnog postupka, kako bi se u potpunosti ispoštovalo načelo iz člana 14 Zakona o upravnom postupku, a prije donošenja upravnih odluka.
- **Stimulacija od 10% na zarade za srednji medicinski kadar** - Ministarstvo zdravlja je u periodu od februara do juna 2024. godine obezbijedilo stimulaciju od 10% na zarade za srednji medicinski kadar, što je uključilo ukupno 9.971 zaposlenog. Ukupan bruto trošak za ovaj period iznosio je 620.000 €, dok je do septembra dostigao 1.020.000 €. Ova mjera je rezultat

Sporazuma sa Sindikatom zdravstva, s ciljem unapređenja socio-ekonomskog statusa zaposlenih.

- **Implementacija Strategije ranog razvoja djeteta** - Ministarstvo zdravlja je nosilac aktivnosti u implementaciji Strategije ranog razvoja djeteta u saradnji sa drugim resorima, zdravstvenim ustanovama, UNICEF-om, roditeljima i civilnim sektorom. Realizuje se gotovo 70 aktivnosti u okviru tri strateška i 11 operativnih ciljeva. Ključni rezultati: izrađen je Vodič za rad patronažnih sestara i sprovedena edukacija kadra u jedinicama za rani razvoj, pokrenut Registar rasta i razvoja uz aktivno učešće Instituta za javno zdravlje i drugih relevantnih aktera, započete su aktivnosti u okviru adaptacije prostora Razvojnih centara za djecu i kreiranja informatičkog modela.
- **Integracija Bolnice Meljine u javno-zdravstveni sistem** - Pokrenut je proces integracije Bolnice Meljine u javni zdravstveni sistem Crne Gore. Aktivnosti uključuju: usklađivanje sa standardima državnog zdravstva, poboljšanje organizacije, tehničke opremljenosti i kadrovske structure, kao i saradnju sa lokalnim vlastima i optimizaciju troškova. Cilj je osigurati dugoročnu stabilnost bolnice i kontinuitet pružanja kvalitetne medicinske njege lokalnom stanovništvu.
- **Smanjenje listi čekanja djece sa teškoćama i smetnjama u razvoju** – postignuti značajni rezultati u unapređenju stomatološke zaštite djece sa teškoćama i smetnjama u razvoju. U maju 2024. godine, na listi čekanja bilo je 43 djece. Kroz reorganizaciju rada i povećano angažovanje zdravstvenih radnika, taj broj je sveden na sedmero djece do 2. avgusta 2024. godine. Preostali pacijenti su pozivani više puta, a razlozi za odustajanje uključivali su zdravstvene prepreke, lične razloge i nemogućnost uspostavljanja kontakta. Sedmero djece biće zbrinuto ambulantno, dok su četvoro započeli sanaciju u privatnim ustanovama. Ministarstvo je odredilo petak kao dan posvećen stomatološkoj zaštiti ove grupe djece, uz poseban fokus na medicinske specifičnosti. Razmatraju se dodatni modeli organizacije slične zaštite u drugim gradovima. Shodno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, Stomatološka poliklinika ostaje jedina ustanova ovlašćena za ovu vrstu zaštite u uslovima opšte anestezije, što obuhvata djecu sa teritorije cijele Crne Gore.
- **Unapređenje sistema primarne zdravstvene zaštite** - Nakon prikupljenih podataka od strane primarnih zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori, izrađena je Okvirna analiza funkcionisanja primarne zdravstvene zaštite koja obuhvata: organizacionu strukturu, kadrovske kapacitete, opremu, prostor i medicinska sredstva, izazove, prednosti i slabosti u radu, kao i sugestije i preporuke. Ovaj dokument predstavlja osnov za planiranje aktivnosti usmjerenih ka unapređenju primarne zdravstvene zaštite.
- **Program za unapređenje jednakosti u zdravstvu OSI** – Program za unapređenje jednakosti u zdravstvu za osobe sa invaliditetom u Crnoj Gori predstavlja ključni javnozdravstveni izazov, jer obuhvata dio populacije koji se suočava s neravnopravnim pristupom zdravstvenim uslugama. Ciljevi programa uključuju: osiguranje univerzalne zdravstvene zaštite; poboljšanje dostupnosti zdravstvenih usluga kao i unapređenje zdravstvene jednakosti i socijalne inkluzije. Realizacija ovog programa doprinosi približavanju Crne Gore EU standardima u zdravstvu. U okviru nadležnih organa, očekuje se konačno usaglašavanje metodoloških i pravnih aspekata ovog akta.
- **Izrađen izvještaj o sprovođenju Nacionalnog plana za implementaciju Konvencije Savjeta Evrope o suzbijanju i sprečavanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici**

(Istanbulska konvencija) za period 2023. i 2024. godinu u okviru nadležnosti Ministarstva zdravlja - Pripremljen izvještaj o sprovođenju Nacionalnog plana za implementaciju Istanbulske konvencije, gdje su ključne aktivnosti koje su realizovane u okviru plana u toku 2024. godine sljedeće: formirane dvije prostorije u Urgentnom bloku Kliničkog centra Crne Gore za žrtve nasilja, nastavak kontinuiranih obuka za stručnjake koji rade sa žrtvama i počinioциima nasilja, uključujući teme prevencije nasilja i sekundarne viktimizacije, rad na razvoju programa psihosocijalnog tretmana za počinioce nasilja, usklađenog sa zakonodavnim okvirom.

- **Izrađen izvještaj o sprovođenju Konvencije o eliminisanju svih oblika rasne diskriminacije (CERD)** – poseban fokus je na pristupu zdravstvenim uslugama za ranjive grupe, uključujući romsku populaciju. U cilju poboljšanja pristupa Roma i Egipćana zdravstvenoj zaštiti, u januaru 2024. godine potpisan je Memorandum o saradnji sa Ministarstvom ljudskih i manjinskih prava. Memorandum predviđa angažovanje 21 medijatora za socijalnu inkluziju u oblasti zdravstva. Rezultati aktivnosti uključuju povećanje broja vakcinisane djece iz romske i egipćanske populacije, kao i povećano učešće u edukativnim programima, poput škola roditeljstva.
- **Izrađen Akcioni plan za implementaciju 4. Ciklusa Opšteg periodičnog pregleda (UPR)** - Akcioni plan daje pregled mjera, indikatora učinka, nosilaca i partnera u implementaciji, kao i očekivani vremenski i finansijski okvir. U okviru nadležnosti Ministarstva zdravlja mjere koje se predviđaju za realizaciju su: unaprijediti sistem zdravstvenih usluga specijalizovane za seksualno i reproduktivno zdravlje žena i djevojčica; unaprijediti edukaciju i obuku zdravstvenih radnika o specifičnim zdravstvenim potrebama žena i pokrenuti kampanje informisanja za žene o dostupnosti i pravima na medicinske usluge; prostorije u Urgentnom bloku koje su posebno odvojene za žrtve rodno zasnovanog nasilja, nasilja porodici i seksualnog nasilja; kreirati program učinkovite kampanje za smanjenje selektivnog rodno zasnovanog nasilja; kreirati jedinstvenu nacionalnu obrazovnu kampanju za borbu protiv rodno selektivnih praksi abortusa koje su dovele do rodne neravnoteže među stanovništvom.
- **Pripremljen nacrt normi o dojenju** – Detaljnom analizom je procijenjeno da je oblast zaštite i unapređenja dojenja, materija koja je više vezana za medicinski protokol, a ne za poseban zakon. Stoga su određene odredbe iz predmetne oblasti inkorporirane u novi Predlog zakona o zdravstvenoj zaštiti.
- **Zaštita zdravlja građana od radijacije, jonizujućeg zračenja i nuklearne sigurnosti** – Radijacija, jonizujuća zračenja i ostali efekti nuklearnih fusija i fisija, predstavljaju jedan od izuzetno visokovodećih faktora od nastanka teških bolesti. U tom pravcu preduzete su aktivnosti u okviru pripreme seta pravilnika usklađenih sa naučnim dokazima i zakonodavstvom o zaštiti od jonizujućeg zračenja i nuklearne sigurnosti. Posljednji Pravilnik o granicama izloženosti jonizujućim zračenjima preuzet je međunarodnom sukcesijom pravnih akata i stupio je na snagu prije 26 godina. U nacrtu pripreme seta pravilnika i uvođenja naučnih dokaza koji će biti usklađeni sa strukom i kako Zakonom o zaštiti od jonizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti koji je trenutno na snazi, tako i sa inoviranim Zakonom o zaštiti od jonizujućih zračenja, radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbjednosti.
- **Memorandum o razumijevanju između Ministarstva zdravlja, Opšte bolnice (OB) Bijelo Polje, Fondacije HEMHIAS i UNICEF-a**, kojim je su se stvorili uslovi za realizaciju projekta rekonstrukcije i opremanja porodilišta u Bolnici Bijelo Polje. Memorandumom je predviđeno

da Fondacija HEMIIAS finansira radove na rekonstrukciji porodilišta u OB Bijelo Polje, Ministarstvo zdravlja koordinira aktivnosti sa Vladom Crne Gore i međunarodnim partnerima na obezbjeđivanju sredstava za opremanje porodilišta i obuku zdravstvenih radnika.

- **Formirano Koordinaciono tijelo za prevenciju, odstranjivanje i iskorjenjivanje zaraznih bolesti**, koje je u cilju praćenja epidemiološke situacije i pravovremene reakcije odgovorno za praćenje, analizu i upravljanje aktivnostima vezanim za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti u skladu sa važećim zakonima i međunarodnim standardima. Koordinaciono tijelo se sastalo više puta i u okviru zapisnika donijela zaključke kojima se unapređuje epidemiološka situacija.

- **Postupanje u drugostepenom upravnom postupku**

Jedna od upravnih oblasti za koju je nadležno Ministarstvo zdravlja u skladu sa članom 55 Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju („Sl. list CG“, br. 145/21 i 48/24) je i postupanje u drugostepenom upravnom postupku po žalbama osiguranih lica protiv rješenja Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore. U pojedinim slučajevima postupanje u navedenom drugostepenom upravnom postupku zahtijeva angažovanje Drugostepene ljekarske komisije Ministarstva zdravlja, kao organa vještačenja, formirane rješenjima ovog Ministarstva, u skladu sa članom 55 Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju, a na osnovu čijeg stručnog nalaza i mišljenja su se donosile tokom prethodne godine, pravilne i na zakonu zasnovane odluke. Tokom 2024. godine ukupan broj predmetnih žalbi je 201, uloženi protiv rješenja Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore. Na dan 01.01.2024. godine broj neriješenih predmeta je bilo 10, dok je broj neriješenih predmeta na dan 31.12.2024. godine bilo 8. Tako je ukupan broj predmeta riješenih u navedenom drugostepenom upravnom postupku i to u roku 193, dok je po isteku roka riješeno njih 8. Najčešći razlog zbog kojeg su većinom poništavana prvostepena rješenja Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore od strane Ministarstva zdravlja i predmeti vraćani na ponovni postupak, je pored pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i neprimjena ili pogrešna primjena načela prava stranke na izjašnjavanje, propisanog članom 14 Zakona o upravnom postupku, odnosno čl. 111 i 112 istog Zakona, koji propisuju obavezu javnopravnog organa da prije donošenja rješenja po zahtjevu stranke, istu obavijeste o rezultatima ispitnog postupka, a budući da se radilo o povredi pravila upravnog postupka koja u bitnom utiče na zakonitost rješenja. Rješenja Ministarstva zdravlja donijeta u drugostepenim upravnim postupcima, se inače, preispituju pred Upravnim sudom Crne Gore, u slučaju da stranka pokrene upravni spor tužbom kod tog suda. Tako je, Upravni sud Crne Gore nadležan i ima ovlašćenja da preispituje zakonitost odluka Ministarstva zdravlja i da u krajnjem odlučuje u sporu pune jurisdikcije. Povodom ukupno 69 pokrenuta upravna spora protiv rješenja Ministarstva zdravlja u konkretnom drugostepenom upravnom postupku, u prethodnoj godini Upravni sud Crne Gore je donio ukupno pet odluka, od kojih je usvojio dvije tužbe podnijete radi poništaja rješenja Ministarstva zdravlja, dok je njih tri odbio. Inače, je Upravni sud Crne Gore tokom 2024. godine donio 20 presuda kojima su usvojene tužbe i poništena rješenja Ministarstva zdravlja vezano za odluke donijete u drugostepenom upravnom postupku po žalbama osiguranih lica izjavljenih protiv rješenja Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, tokom 2019., 2021., 2022., i 2023. godine, kao i 29 presuda kojima su odbijene tužbe vezano za predmetni referat, odnosno odluke donijete tokom 2021., 2022., i 2023. godine od strane Ministarstva zdravlja. Tokom 2024. godine je Vrhovnom sudu Crne Gore podnijeto i 8 zahtjeva za ispitivanje sudske odluke, tj. presuda Upravnog suda Crne Gore. Svi predmetni drugostepeni upravni postupci su okončani uz vođenje računa o efikasnom i ekonomičnom vođenju postupaka, te samom položaju stranke u postupku. Naime, u cilju zakonitog vođenja navedenih drugostepenih upravnih postupaka, te uz

poštovanje samog položaja stranke u postupku, primjenjivano je i načelo propisano čl. 16 Zakona o upravnom postupku, koje se odnosi na pravo stranke da razgleda spise predmeta. Takođe, je Ministarstvo zdravlja vodilo računa o tome, da uz primjenu člana 71 Zakona o upravnom postupku, kratka i hitna obavještenja stranci uputi telefonom, ili e-mailom, kako bi se skratilo vrijeme odlučivanja. Ovo posebno i zbog poštovanja principa odlučivanja u razumnom roku, te prava stranke da u što kraćem vremenu bude informisana o ishodu postupka. U tim situacijama, su sačinjavane službene zabilješke koje su sastavni dio spisa predmeta. Veća obaveza u postupanju Ministarstva zdravlja u odnosu na raniji Zakon o opštem upravnom postupku, ogleda se i u tome što je Ministarstvo zdravlja poštujući pravo stranke na izjašnjavanje o rezultatima ispitnog postupka, u situacijama kada se stvore uslovi za odlučivanje u meritumu i kod negativnih odluka, saslušavalo stranke, odnosno sačinjavalo zapisnike o izjašnjavanju stranaka o rezultatima ispitnog postupka, kako bi se u potpunosti ispoštovalo načelo iz člana 14 Zakona o upravnom postupku, a prije donošenja drugostepenih upravnih odluka. U toku vođenja predmetnih upravnih postupaka načelo pribavljanja podataka po službenoj dužnosti, propisano članom 13 Zakona o upravnom postupku, nije primjenjivano, budući da je oblast zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja specifična i pribavljanje dokaza je vezano za stranku, koja sama obezbjeđuje medicinsku dokumentaciju kao dokaz u predmetima u kojima traži svoja prava. Tako je, Ministarstvo zdravlja postupajući u drugostepenom upravnom postupku, bilo ograničeno u pribavljanju dokaza, kada govorimo o medicinskoj dokumentaciji, već je to zahtijevano od stranke, kao učesnika u postupku na kojoj je teret dokazivanja – onus probandi. Vodilo se računa i o primjeni načela zakonitosti i opravdanih očekivanja stranaka, propisanog članom 5 Zakona o upravnom postupku, te kada je Ministarstvo zdravlja kao javnopravni organ utvrdilo, da postoje posebne okolnosti koje ukazuju na potrebu promjene ranije zauzetog pravnog stava po određenom pitanju u upravnoj stvari, to posebno i obrazložilo u svojim odlukama. Oblast zdravstvenog osiguranja je specifična, vezana za svaku stranku posebno kao pacijenta, u odnosu ne samo na dijagnozu bolesti, već i manifestaciju iste, dijagnostičke mjere i procedure koje su primijenjivane tokom liječenja, ishode samog liječenja i dr., što sve utiče na to da se primjena važećih propisa koji regulišu predmetnu upravnu oblast mora tretirati na način da bude zakonita, ali uz vođenje računa o svakoj stranci, kao pacijentu ponaosob, odnosno samom ostvarivanju njegovih prava na najbolji mogući način. Stoga, ukazujemo da je Ministarstvo zdravlja postupajući kao drugostepeni organ po žalbama osiguranih lica protiv rješenja Fonda za zdravstveno osiguranje u potpunosti, odnosno zakonito primijenjivalo odredbe Zakona o upravnom postupku, te kroz prethodno opisane procedure vodilo računa o položaju stranke u postupku, a kako bi se u potpunosti utvrdilo činjenično stanje, odnosno sve činjenice i okolnosti koje su od značaja za zakonito i pravilno odlučivanje u konkretnoj upravnoj oblasti, te ispoštovali rokovi za odlučivanje propisani navedenim Zakonom.

- Donesen Godišnji plan specijalizacija i užih specijalizacija za 2024. godinu kojim je odobreno 217 specijalizacija i 52 užih specijalizacija.
- Pripremljen plan za sprovođenje Vladinog Programa stručnog osposobljavanja lica sa visokim obrazovanjem za 2024 – 2025. Istim je prijavljeno 361 mjesta za korisnike stručnog osposobljavanja (zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici sa stečenim visokim obrazovanjem). Za navedeni program prijavljeno je ukupno 141 mjesta u svim javnim zdravstvenim ustanovama.
- Na osnovu podnešene dokumentacije o ispunjenosti uslova za polaganje spec. ispita i prekida spec. ispita donijeta su:
 - 78 rješenja o polaganju specijalističkog ispita,
 - 42 rješenja o prekidu specijalističkog ispita,

- 99 riješenje u vezi sa odobravanjem upisa specijalističkih studija na odgovarajuće fakultete,
- 332 riješenja o odobravanju polaganja stručnog ispita za zdravstvene radnike, nakon utvrđivanja ispunjenosti uslova po osnovu podnešene dokumentacije,
- organizovan je 43. rok za polaganje stručnog ispita za zdravstvene radnike sa visokim nivoom obrazovanja,
- izdato 321 Uvjerjenja o položenom stručnom ispitu zdravstvenim radnicima sa visokim nivoom obrazovanja.
- Davanje saglasnosti zdravstvenim ustanovama na opravdanost iskazanih potreba za odgovarajućim medicinskim kadrom, a u interesu funkcionisanja sistema bez štete po javni interes – 536.
- Vođenje evidencije o saglasnosti Ministarstva zdravlja na zahtjeve za odobravanje specijalizacija (63-specijalizacije i 36-užih)
- Izrađena je nova Lista regulisanih profesija u skladu sa obavezama koje proističu iz pravnih tekovina EU, u skladu sa Direktivom o profesionalnim kvalifikacijama 2005/36/EC I njenom izmijenjenom verzijom iz 2013. godine, pet profesija iz oblasti zdravstva imaju status regulisanih profesija u svim zemljama članicama Unije i to su doktori medicine, medicinske sestre, stomatolozi, babice i farmaceuti.

4.3. Direktorat za javno zdravlje i biomedicinu

Najznačajnije realizovane aktivnosti u Direktoratu za javno zdravlje i biomedicinu u 2024. godini su:

- **Izrađen završni izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije zaštite i unapređenja mentalnog zdravlja u Crnoj Gori za period od 2021-2023. godine** -usvojen je Zaključkom Vlade Crne Gore, od 26. jula 2024. godine. Predmetnim dokumentom predložene su mjere za unapređenje stanja, i to: dalja implementacija prevencije mentalnih poremećaja, podrška i unapređenje psihosocijalnih usluga za populaciju sa mentalnim smetnjama, sprovođenje dodatnih edukacija za zdravstvene radnike u oblasti mentalnog zdravlja.
- **Izrađen Završni izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Programa za borbu protiv HIV/AIDS-a za period od 2021-2023. godine** - usvojen je Zaključkom Vlade Crne Gore, od 23. jula 2024. godine. Predmetnim dokumentom predložene su mjere za unapređenje stanja, i to: unapređenje prevencije HIV infekcija kroz edukaciju i dostupnost zaštite, povećanje testiranja i dijagnostike među rizičnim grupama, povećanje dostupnosti terapije i podrške za oboljele od HIV/AIDS-a.
- **Izrađen godišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Programa za prevenciju štetne upotrebe alkohola i alkoholom uzrokovanih poremećaja u Crnoj Gori za period od 2022-2024. godine** – usvojen je Zaključkom Vlade Crne Gore, od 15. novembra 2024. godine. Predmetnim dokumentom predložene su mjere za unapređenje stanja, i to: povećanje javnih kampanja za prevenciju štetne upotrebe alkohola, razvoj programa rehabilitacije i podrške za osobe sa problemima sa alkoholizmom, edukacija mladih o opasnostima alkohola i njegovim dugoročnim posljedicama.
- **Izrađen Program za borbu protiv HIV/AIDS-a, za period 2024-2026, sa okvirnim akcionim planom** - usvojen Zaključkom Vlade Crne Gore, od 26. decembra 2024. godine. Predmetnim dokumentom predložene su mjere za unapređenje stanja, i to: razvijanje nacionalnih strategija za prevenciju HIV/AIDS-a sa fokusom na rizične grupe, implementacija novih tehnologija za testiranje i prevenciju; unapređenje zdravstvenog sistema u dijelu pružanja zdravstvene zaštite HIV pozitivnim osobama.
- **Unaprijeđeni organizovani skrining programi**

Crna Gora je već godinama posvećena borbi protiv malignih bolesti izazvanih HPV-om. Nacionalni organizovani program za rano otkrivanje raka grlića materice državni je projekat koji se sprovodi od 2016. godine. Od početka sprovođenja, primarni skrining test je HPV genotipizacija, dok je trijažni test tečna citologija (LBC). Sve procedure u okviru programa obavljaju se u javnozdravstvenim ustanovama, a učešće za žene je potpuno besplatno, čime se obezbjeđuje jednaka dostupnost zdravstvenih usluga.

➤ HPV vakcina dostupna i djevojčicama i dječacima

HPV vakcinacija u Crnoj Gori uvedena je 26. septembra 2022. godine. Od 15. februara 2024. godine, program je postao rodno neutralan, s proširenim preporukama za vakcinaciju. Primarna ciljna grupa za vakcinaciju su djevojčice i dječaci uzrasta od 9 do 14 godina, dok sekundarna ciljna grupa obuhvata uzrast od 15 do 18 godina. Vakcinacija je moguća i za osobe od 19 do 26 godina, a posebno se preporučuje onima koji nisu stupili u seksualne odnose. Vakcinacija osoba uzrasta od 27 do 45 godina omogućena je za HIV+ osobe, transrodne osobe, MSM populaciju, kao i žene kojima je planirana intervencija na grliću materice, ili je ista urađena u prethodnom periodu.

Vakcinacija se sprovodi u zdravstvenim ustanovama. Djecu od 9 do 18 godina vakcinišu izabrani pedijatri, dok za osobe od 19 godina i starije vakcinaciju obavljaju epidemiolozi. Vakcinacija je potpuno besplatna za sve navedene uzrasne grupe, a primjenjuje se jednom dozom za uzrast od 9 do 20 godina, dok osobe starije od 21 godinu primaju dvije doze u minimalnom razmaku od šest mjeseci.

Ove mjere oslikavaju posvećenost Crne Gore cilju eliminacije karcinoma povezanih sa HPV-om.

➤ Uspostavljena saradnja izmedju KCCG i VMA

Ministarstvo zdravlja je iniciralo saradnju sa Vojnomedicinskom akademijom u dijelu transplantacionog programa, a rezultat ove inicijative jeste zaključen ugovor o saradnji u oblasti transplantacionog programa između Kliničkog centra Crne Gore i Vojnomedicinske akademije Republike Srbije.

Ugovor je potpisan 27.09.2024. godine, a nakon potpisivanja ubrzo je obavljena i službena posjeta Crnoj Gori eminentnih ljekara iz VMA koji će učestvovati direktno u ovom programu.

Predmet Ugovora između Vojnomedicinske akademije i Kliničkog centra Crne Gore je:

- uređivanje saradnje na polju transplantacije ljudskih organa i tkiva kroz različite vidove saradnje;
- upućivanje zdravstvenih radnika u obje ustanove radi zajedničkog preduzimanja različitih medicinskih procedura u cilju dijagnostike i liječenja;
- formiranje zajedničkih stručnih timova za transplantaciju organa i tkiva;
- upućivanje pacijenata radi medicinskih procedura dijagnostike i liječenja;
- upućivanje zdravstvenih radnika radi stručnog usavršavanja, edukacije i dr.

Saradnja sa VMA je veliki iskorak u razvijanju transplantacionog programa u Crnoj Gori, posebno iz razloga jer će se operacija transplantacije bubrega sa živog srodnog donora poslije nekoliko godina pauze raditi u Crnoj Gori u Kliničkom centru Crne Gore.

➤ Uspostavljena saradnja sa Naučno praktičnim centrom za hirurgiju, transplantologiju i hematologiju iz Minska, Republika Bjelorusija.

Tokom 2024. godine, nakon što je grupa građana dostavila peticiju sa inicijativom za uspostavljanje saradnje sa Naučno praktičnom centrom za hirurgiju, transplantologiju i hematologiju,

Minska, Republika Bjelorusija, delegacija sastavljena od predstavnika Kliničkog centra Crne Gore i Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore obavila je službeni posjetu Naučno praktičnom Centru za hirurgiju, transplantologiju i hematologiju u Minsku, Republika Bjelorusija. Tokom posjete razgovaralo se o modalitetima i pravnim aspektima saradnje prvenstveno kada je u pitanju upućivanje pacijenata na kadaveričnu transplantaciju bubrega i tom prilikom postignut je dogovor da se pet pacijenata na godišnjem nivou upućuje na liječenje transplantacijom bubrega od kadaveričnog preminulog donora, poštujući propisane procedure za upućivanje na liječenje u ustanove van Crne Gore.

Tako je pacijentima Kliničkog centra Crne Gore odnosno osiguranicima Fonda za zdravstveno osiguranje omogućeno upućivanje radi transplantacije bubrega od preminulog-kadaveričnog donora u Naučno praktični centar za hirurgiju, transplantologiju i hematologiju u Minsk, Bjelorusija, u skladu sa propisanim procedurama, tačnije u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i postupku upućivanja osiguranika Fonda za zdravstveno osiguranje na liječenje van Crne Gore. Na osnovu uspostavljene saradnje sa pomenutim centrom dogovoreno je upućivanje pet pacijenata godišnje u Minsk radi transplantacije bubrega od preminulog kadaveričnog donora. Do kraja 2024. godine upućena su tri pacijenta u Minsk radi transplantacije bubrega od preminulog kadaveričnog donora.

➤ **Obezbijeđeni uslovi za obavljanje transplatacije matičnih ćelija iz krvi hematopoeze**

Tokom 2024. godine intenzivno se radilo na osposabljanju kadra, prostora, kao i nabavci opreme i lijekova kako bi se obezbijedili uslovi za obavljanje prvih transplantacija matičnih ćelija iz krvi hematopoeze, s obzirom na to da se radi o jednoj od najkompleksnijih terapijskih procedura u medicini. Planirano je da Zavod za transfuziju krvi Crne Gore prikuplja matične ćelije od davoca i u te svrhe je nabavljena savremena oprema i edukovano osoblje. Uprava za kapitalne projekte Crne Gore realizovala je javnu nabavku za opremu za prvu javnu banku matičnih ćelija u Crnoj Gori čiju instalacija je urađena u Zavodu za transfuziju krvi. Ova oprema će služiti za obradu i skladištenje matičnih ćelija.

➤ **Obrazovana je Komisija za medicinski potpomognutu oplodnju (MPO).**

Komisija ima zadatak da :

- daje mišljenje o ispunjenosti, odnosno prestanku ispunjenosti uslova ovlašćenih zdravstvenih ustanova za primjenu postupka MPO, kao i postupka dobijanja, davanja, testiranja, obrade, očuvanja, skladištenja, distribucije i transporta polnih ćelija, polnih tkiva i embriona;
- daje mišljenje o uvozu i izvozu polnih ćelija, polnih tkiva i embriona;
- učestvuje u eksternoj provjeri kvaliteta stručnog rada ovlašćenih zdravstvenih ustanova u skladu sa Zakonom kojim se uređuje zdravstvena zaštita;
- razmatra izvještaje ovlašćenih zdravstvenih ustanova o promjeni MPO;
- učestvuju u izradi propisa koji se donose na osnovu ovog zakona i inicira njihovu izmjenu, u skladu sa razvojem biomedicinske nauke i prakse,
- daje stručne savjete i mišljenja ovlašćenim zdravstvenim ustanovama u vezi postupka MPO,
- priprema protokole i smjernice ispitivanja i liječenja neplodnosti;
- obavlja i druge poslove od značaja za primjenu postupka MPO, utvrđene Zakonom o medicinski potpomognutoj oplodnji i aktom o obrazovanju Komisije.

4.4. Direktorat za farmakologiju, prekursore i kozmetičke proizvode:

Najznačajnije realizovane aktivnosti u Direktoratu za farmakologiju, prekursore i kozmetičke proizvode u 2024. godini su:

➤ **Izrađena je Osnovna i Doplatna Lista lijekova**

Osnovna Lista lijekova sadrži spisak odobrenih lijekova čije troškove u potpunosti pokriva Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore.

Doplatna Lista lijekova obuhvata lijekove za koje pacijenti plaćaju dio troškova, dok ostatak pokriva Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore.

Usvojene su tri revizije Liste lijekova shodno Uredbi o kriterijumima za stavljanje, odnosno skidanje lijeka sa osnovne i doplatne Liste lijekova.

Na Listu lijekova su tokom prošle godine dodata ukupno 24 nova lijeka, proširene indikacije za pet inovativnih lijekova i dodat je novi farmaceutski oblik za jedan lijek.

Uključeni su lijekovi za dva oblika karcinoma dojke. Odobrena je terapija za trostruko negativni za koje do tad nije bilo adekvatnih terapijskih opcija i HER 2 pozitivni karcinom, kroz proširenje indikacija za dva lijeka koji su već bili na Listi i dodavanjem inovativnog lijeka, najsavremenije terapijske opcije u liječenju HER 2 pozitivnog CA dojke.

Obezbjedena je terapija za sitnoćelijski i krupnoćelijski karcinom pluća. Na Listu je dodat jedan novi lijek i proširene su indikacije za dva već postojeća lijeka na Listi.

Odobren je i savremeni inovativni lijek za liječenje karcinoma prostate.

U dijelu hematologije savremena terapija odobrena je za liječenje leukemije, non hodžkin limfoma i multiplog mijeloma uvođenjem tri nova lijeka na Listu i dodavanjem novog farmaceutskog oblika za lijek koji je već bio na Listi.

Na Listu je tokom druge i treće revizije uvršteno ukupno pet novih lijekova za infektivne bolesti (bakterijske, gljivične infekcije i HIV).

Pored onkoloških lijekova odobrena je i terapija za reumatološka oboljenja (lupus), gastroenterološka (kronova bolest i ulcerozni colitis), neurološka (multipla skleroza), nefrološka, oftalmološka, pulmološka i druga oboljenja;

Uvršteno je preko 100 generičkih lijekova za koje je već postojala terapijska opcija na Listi lijekova.

➤ **Donijeta je Uredba o kriterijumima za formiranje maksimalnih cijena lijekova**

Uredba je stupila na snagu 15.3.2024. godine. Promijenjena je referentna zemlja za utvrđivanje maksimalnih cijena lijekova u Crnoj Gori, pa je umjesto Hrvatske uključena Češka. Nove maksimalne cijene je utvrdio Institut za lijekove i medicinska sredstva (Cinmed), a iste su implementirane u Listu lijekova u oktobru 2024. godine.

➤ **Odobranje terapije koja nije na Listi lijekova**

Ministarstvo zdravlja može da odobri terapiju koja nije na Listi lijekova, osiguranom licu, i to po predlogu konzilijuma ljekara različitih spec. KCCG i predlogu Specijalne bolnice za plućne bolesti "Dr Jovan Bulajić", Brezovik, kao i na predlog konzilijuma ljekara KCCG, kada je u pitanju liječenje rijetke bolesti i kao nastavak terapije propisane tokom liječenja pacijenta u inostranstvu. U bitnom ističemo da je po prvi put u Crnoj Gori odobrena genska terapija za liječenje spinalne mišićne atrofije. Tokom protekle godine je odobrena terapija za oboljele od CF starosti od 2 do 6 godina. Svi pacijenti oboljeli od CF su pokriveni najsavremenijom terapijom.

- **Donesen je protokol za liječenje SMA (Spinalna mišićna atrofija)** lijekom Onasemnogene abeparvovec (Zolgensma®).

U izvještajnom periodu izdato je 73 dozvole za uvoz/izvoz prekursora i dvije dozvole za promet prekursora.

- Dostavljen je godišnji izvještaj Međunarodnom odboru za kontrolu narkotika (INCB - International Narcotics Control Board, Beč), koji sadrži podatke o uvozu/izvozu prekursora, zaplijenjenim količinama i zaustavljenim pošiljkama prekursora za 2023. godinu.
- Dostavljen je upitnik Međunarodnom odboru za kontrolu narkotika u vezi Ispitivanja specijalizovane opreme koja može da se koristi u nedozvoljenoj proizvodnji ili preradi opojnih droga i psihotropnih supstanci, a shodno članu 13 Konvencije Ujedinjenih nacija protiv nezakonitog prometa opojnih droga i psihotropnih supstanci iz 1988. godine.
- Učešće u operaciji "Pseudonim" zajedno sa relevantnim predstavnicima Uprave policije, Uprave carina i Instituta za lijekove i medicinska sredstva, u organizaciji Međunarodnog borda za kontrolu narkotika (INCB), u periodu od 1. oktobra do 31. decembra 2024. godine. Operacija "Pseudonim" je dio projekta „Prism“ i projekta „Cohesion“, a koja se fokusira na pošiljkama prekursora (efedrina i pseudoefedrin), uključujući farmaceutske preparate koji sadrže ove supstance, kojima se trguje na međunarodnom nivou, i u zemlji.
- Aktivnosti na izradi odgovora na pitanja EK za sastanak Pododbora za trgovinu, industriju, carine i poreze (u okviru poglavlja 1 - Sloboda kretanja robe i poglavlje 29 - Carinska unija).
- Aktivnosti na izradi Programa pristupanja Crne Gore EU (PPCG) za period 2025-2026. godine, za poglavlje 1 - Sloboda kretanja robe.
- Aktivnosti na izradi Programa pristupanja Crne Gore EU (PPCG) za period 2025-2026. godine, za poglavlje 29 - Carinska unija.
- Aktivnosti na izradi I Priloga izvještaju EK o Crnoj Gori za period 15. jun 2023. - 1. april 2024. godine, za poglavlje 1 - Sloboda kretanja robe.
- Aktivnosti na izradi I Priloga izvještaju EK o Crnoj Gori za period 15. jun 2023. - 1. april 2024. godine, za poglavlje 29 - Carinska unija.
- Aktivnosti na izradi II Priloga izvještaju EK o Crnoj Gori za period 1. april – 1. septembar 2024. godine, za poglavlje 1 - Sloboda kretanja robe.
- Aktivnosti na izradi II Priloga izvještaju EK o Crnoj Gori za period 1. april – 1. septembar 2024. godine, za poglavlje 29 - Carinska unija.
- Aktivnosti usmjerne na izradi odgovora iz Upitnika koji je dostavila Evropska komisija u okviru poglavlja 1.
- Rad na ažuriranju Akcionog plana za poglavlje 29 – Carinska unija.
- Ocjenjivanje relevantnosti paketa pravne tekovine EU (celeksi) za period od 1. oktobra 2023. do 1. oktobra 2024. godine, za poglavlje 29 – Carinska unija.
- Ocjenjivanje relevantnosti paketa pravne tekovine EU (celeksi) za period od 1. oktobra 2023. do 1. oktobra 2024. godine, za poglavlje 1 – Sloboda kretanja robe.
- Kontinuirano su sprovedene i druge aktivnosti vezane za pregovaračko poglavlje 1 - Sloboda kretanja robe i poglavlje 29 - Carinska unija.

4.5. **Direktorat za kontrolu kvaliteta zdravstvene zaštite i unapređenja ljudskih resursa**

Najznačajnije realizovane aktivnosti u Direktoratu za kontrolu kvaliteta zdravstvene zaštite i unapređenja ljudskih resursa su:

- Izrađena i usvojena Strategija za poboljšanje kvaliteta zdravstvene zaštite i bezbjednost pacijenata 2025–2028 sa Akcionim planom 2025–2026. godine.
- Započete aktivnosti za izradu Plana ljudskih resursa u zdravstvu. Prikupljeni su podaci od svih javnih zdravstvenih ustanova tj. odrađena je prva faza – izrada baze podataka javnih

- zdravstvenih ustanova, dok će se u drugoj fazi raditi na prikupljanju podataka o privatnim zdravstvenim ustanovama, nakon čega slijedi analiza i planiranje.
- Ministarstvo zdravlja je izvršilo izmjene i usvojilo revidirano Uputstvo za KME (Kontinuirana medicinska edukacija), nakon čega je sprovedo edukaciju svih koordinatora za KME pri javnim zdravstvenim ustanovama. Za 2024. godinu odobrilo je ukupno 463,971.79 eura za sprovođenje edukativnih aktivnosti iz KME, od kojih su zdravstvene ustanove ukupno utrošile 355,555.41 eura.
 - U cilju profesionalnog razvoja menadžmenta zdravstvenih ustanova i unapređenja kvaliteta zdravstvene zaštite u Crnoj Gori Ministarstvo zdravlja organizovalo je prvi ciklus Programa razvoja menadžerskih vještina u zdravstvu, koji su pohađali svi direktori javnih zdravstvenih ustanova.
 - Ministarstvu zdravlja je tokom 2024. godine podnijeto ukupno 139 prigovora pacijenata. U četiri slučaja Ministarstvo zdravlja je, na osnovu pritužbi građana, pokrenulo postupak vanredne eksterne provjere kontrole kvaliteta stručnog rada i pregled medicinske dokumentacije.
 - U Ministarstvu zdravlja u skladu sa Godišnjim planom kontrola i Planom integriteta sprovedene su svih sedam redovnih kontrola kvaliteta stručnog rada i pregled medicinske dokumentacije na sekundarnom nivou zdravstvene zaštite. Takođe, Komisija Ministarstva zdravlja sprovedla je deset redovnih kontrola kvaliteta stručnog rada i pregled medicinske dokumentacije na primarnom nivou zdravstvene zaštite.

4.6. Direktorat za IPA i druge projekte i infrastrukturu u zdravstvu

Najznačajnije realizovane aktivnosti u okviru Direktorata za IPA i druge projekte i infrastrukturu u zdravstvu:

- Završena je izgradnja **Klinike za mentalno zdravlje** ugovorene vrijednosti 7 320 000 eura, finansirana je iz kapitalnog budžeta za zdravstvo, otvorena je 18.9.2024. godine.
- Raspisan je tender za izradu glavnog projekta novog **Doma zdravlja Siti kvart** čija će vrijednost biti oko 30 000 000 eura.
- Izabran je izvođač radova za adaptaciju **stomatoloških ambulanti u školama** i krenuli su radovi u 32 ambulate.
- Završeni su radovi na rekonstrukcija zgrade za **neurologiju i infektivno odjeljenje OB Berane** vrijednosti 1. 110, 000 eura.
- Kupljen je i stavljen u funkciju novi **linearni akcelerator za potrebe Kliničkog centra** ugovorene vrijednosti 3. 800, 000 eura
- Potpisani su ugovori za nabavku **tranfuziomobila za Zavod za transfuziju krvi** vrijednog 360.000,00 eura, kao i za nabavku medicinske opreme za Zavod za transfuziju krvi (**banka matičnih ćelija**) vrijedan 164. 000, 00 eura.
- Izabran je najpovoljniji ponuđač i potpisan ugovor za projektovanje i izgradnju **Opšte bolnice u Pljevljima**, procijenjene vrijednosti 40 000 000 eura. Projektovanje će trajati 6 mjeseci, a izgradnja 36 mjeseci od uvođenja izvođača u posao.
- Izrađen je glavni projekat usklađenog sa zahtjevima IAEA za novi **PET CT Centar i Kliniku za hematologiju**, procijenjene vrijednosti oko 13 000 000 eura.

- Izabran je izvođač i počeli su radovi na izgradnji novog **radiološkog odjeljenja DZ Plav**, vrijednosti 530 000 eura.
- Izabran je izvođač za adaptaciju **bolničke kuhinje u Nikšiću** vrijednosti 715 000 eura, kao i za **adaptaciju paviljona Specijalne bolnice Brezovik** u vrijednosti od 185 500 eura.
- Izabran je izvođač za adaptaciju **krova OB Bijelo Polje** vrijednosti 485 000 eura, nakon što nije bilo prijavljenih izvođača na prvi put raspisanom tenderu.
- Ugovoren je kreditni aranžman sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (**EBRD**) za **realizaciju projekta energetske efikasnosti** koji će energetska efikasnost u 3 ustanove podići na najviši nivo i omogućiti uštede energije do 70%. Projektom su obuhvaćeni: Klinički centar Crne Gore, za koji je opredijeljeno 7 100 000 eura, za OB Bijelo Polje 2. 800, 000 eura i za OB Cetinje 1. 400, 000 eura.

Početkom 2024. godine započeti su pregovori sa CEB (Banka Savjeta Evrope) za kreditni aranžman za **projekat nabavke medicinske opreme neophodne zdravstvenim ustanovama u vrijednosti 27 miliona eura**, što će značajno unaprijediti uslove rada ljekara i liječenja pacijenata, i omogućiti sprovođenje novih modernih procedura.

Ministarstvo zdravlja je u skladu sa Strategijom za razvoj zdravstva odnosno Akcionim planom za period od 2023-2024. godine u dijelu koji se odnosi na Operativni cilj 3.2. - Unaprijeđenje funkcionalne i strukturalne bezbjednosti zdravstvenih ustanova, odnosno jačanje infrastrukture i zdravstvenih ustanova u cilju unapređenja zdravstvene zaštite ispunilo sve ciljeve u pogledu infrastrukturnih projekata, a u nekim ciljevima otišlo i korak dalje.

Ministarstvo zdravlja je u 2024. godini uspješno završilo sve projekte iz IPA II perspektive, predviđene u okviru Godišnjeg akcionog programa 2018 (CAP 2018), finansirane iz EU sredstava u ukupnom iznosu od preko 12 miliona eura.

Završeni projekti obuhvataju:

- izgradnju novog objekta Klinike za infektivne bolesti i Klinike za dermatovenerologiju,
- izgradnju Centra za kontrolu zaraznih bolesti sa Operativnim centrom za vanredne situacije (PHEOC),
- adaptaciju devet mikrobioloških laboratorija u zdravstvenim ustanovama širom Crne Gore.

U četvrtom kvartalu 2024. godine završen je i stavljen u funkciju novi objekat u kojem su smještene Klinika za infektivne bolesti i Klinika za dermatovenerologiju, za koji je izdvojeno cca 10 miliona eura. Svečano otvaranje objekta je realizovano 19. decembra 2024. godine. Nove klinike su izgrađene su po najvišim standardima, koji pružaju savremene uslove rada za medicinsko osoblje i vrhunsku njegu za pacijente.

U prvom kvartalu 2024. godine je završen novi objekat Centra za kontrolu zaraznih bolesti sa Operativnim centrom za vanredne situacije (PHEOC). Segment projekta koji se odnosi na uspostavljanje operativnog i funkcionalnog PHEOC-a (nabavka hardvera i softvera), koji se realizuje u saradnji sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom nije završen i postoje izazovi u realizaciji ovog dijela.

Takođe, u prvom kvartalu 2024. godine je završena adaptacija i opremanje 9 mikrobioloških laboratorija širom Crne Gore. Adaptirane i adekvatno opremljene mikrobiološke laboratorije u skladu sa EU standardima, u kojim je na ovaj je poboljšan kvalitet pružanja usluga su stavljene u funkciju.

➤ EU4HEALTH

U januaru 2024. godine Crna Gora je pristupila EU4Health programu, čime su obezbijedena dodatna sredstva za jačanje otpornosti zdravstvenog sistema i efikasnije suočavanje sa dugoročnim izazovima.

U okviru programa EU4Health – prvi talas poziva, Ministarstvo zdravlja je 22. aprila 2024. godine podnijelo zvanične nominacije za projekte iz oblasti:

- Telemedicine (JA ECan+) - jačanje digitalnih mogućnosti uključujući e-zdravstvo, telemedicinu, sisteme za daljinsko praćenje, pristup zdravstvenim podacima i usluga razmjene zdravstvenih podataka u centrima za rak u Uniji;
 - Registra kancera (JA Cancer Watch) - podrška kvalitetu poboljšanja podataka iz registra karcinoma koji zadovoljavaju (uslove) Evropskog informacionog sistema za rak;
 - Mentalnog zdravlja vulnerabilnih grupa (JA MHVG) – promovisanje sveobuhvatnog preventivnog pristupa mentalnom zdravlju usmjerenog na prevenciju i podršku ugroženim grupama;
 - Podrške nacionalnim koordinatorima EU4Health programa (JA NFP4Health) - podrška nacionalnim Fokalnim tačkama („NFP”) u pružanju smjernica, informacija i pomoći u vezi sa promocijom i implementacijom EU4Health programa i drugih relevantnih legislativa.
- Do sada su odobrene aplikacije za:
- JA eCAN+ u iznosu cca 189.000,00€;
 - JA Cancer Watch u iznosu cca 83.000,00€;

➤ **FABCOM (Improving regional community-based and family-based care, Lead Partner: Zemgale Planning Region-Latvia) – Interreg Europe program**

Ministarstvo zdravlja se pridružilo i Interreg Europe programu kroz projekat FABCOM, kao partner. Aplikacija je podnešena u junu 2024. godine i odobrena u decembru 2024. godine.

Ministarstvu zdravlja su opredijeljena sredstva u iznosu od 96.000,00€ za jačanje kapaciteta regionalnih javnih aktera i unaprijeđenje politika i strategija u vezi sa pružanjem zajedničkih usluga njege – pisanje protokola i vodiča za pružanje usluga osobama sa invaliditetom i mladima sa teškim nezaraznim bolestima.

Cilj je osigurati dostupnost i prilagođenost usluga za ranjive grupe, kao što su starije osobe, djeca koja zavise od roditeljske njege i osobe s invaliditetom.

➤ **IPA CARE - Capacity for Risk Management of Earthquakes and Health Emergencies**

Ministarstvo zdravlja se takođe pridružilo programu IPA CARE - Capacity for Risk Management of Earthquakes and Health Emergencies pridružilo kao partner, dok je MUP koordinator za Crnu Goru. IPA CARE program koji finansira EU, a koji podržava Albaniju, Bosnu i Hercegovinu, Kosovo, Crnu Goru, Sjevernu Makedoniju, Srbiju i Tursku usmjeren je na razvoj kapaciteta za upravljanje rizikom od katastrofa, sa posebnim fokusom na doprinosu povećanju otpornosti na zemljotrese i vanredne zdravstvene situacije. Ono što je glavni cilj apliciranja kroz ovaj program Ministarstva zdravlja jeste formiranje medicinskog tima za reagovanje u vanrednim zdravstvenim situacijama, obezbjeđivanje odgovarajuće opreme za njegovo funkcionisanje, obuke i razmjena iskustava sa drugim zemljama, za šta je opredijeljen iznos od 304.000,00€.

➤ **Razvojna podrška Republike Koreje**

U martu 2024. godine Ministarstvo zdravlja je podnijelo aplikaciju na poziv upućen za kandidovanje projekata u okviru službene razvojne podrške (ODA) Republike Koreje za 2025. godinu. Cilj apliciranja je obezbjeđivanje donacije za promovisanje održivog transporta i zdravstvenih usluga kroz nabavku hibridnih vozila za zdravstvene ustanove radi pružanja usluga kućne njege, nabavka punjača za električna vozila i sanitetskih vozila za transport pacijenata. U decembru smo dobili obavještenje da je Ambasada Republike Koreje u Beogradu izabrala Ministarstvo zdravlja Crne Gore kao primaoca donacije za 2025. godinu. Kako smo informisani u narednom periodu je potrebno da Ambasada dobije odobrenje od Ministarstva spoljnih poslova Republike Koreje, te da nam nakon toga bude finalno potvrđeno odobrenje donacije u iznosu od 410.000,00€.

➤ **Strateški projekat LIFE_GATE – Prekogranična saradnja HRV – BIH – MNE**

Ministarstvo zdravlja se sa Kliničkim centrom Crne Gore i Institutom za javno zdravlje pridružilo aktivnostima na podnošenju aplikacije za Strateški projekat LIFE_GATE koji se realizuje kroz prekograničnu saradnju HR- BiH – MNE. Cilj projekta je obezbjeđivanje jednakog pristupa zdravstvenoj zaštiti i jačanje otpornosti zdravstvenih sistema, uključujući primarnu zdravstvenu zaštitu, kao i podsticanje prelaska sa institucionalne na porodičnu i zajedničku njegu.

Ovim strateškim projektom, obuhvaćene su kardiovaskularne i onkološke bolesti kao vodeći uzroci obolijevanja i smrtnosti u sve tri zemlje obuhvaćene programom prekogranične saradnje, kao i u EU. Ukupna vrijednost Strateškog projekta je 8 miliona eura iz sredstava EU. Ministarstvo zdravlja je sa Kliničkim centrom Crne Gore i Institutom za javno zdravlje pripremilo i poslalo predlog budžeta sa pratećim aktivnostima te ukoliko aplikacija uspješno prođe sve administrativne procedure zdravstvenom sistemu Crne Gore će biti obezbijeđeno cca 2.7 miliona eura iz EU sredstava.

Tokom 2024. godine, takođe kroz prekograničnu saradnju sa Hrvatskom i Bosnom i Hercegovinom (**Prvi poziv Interreg IPA programa prekogranične saradnje HR-BA-ME 2021-2027**), zdravstvenim ustanovama (Opšta bolnica Bar, Institut za javno zdravlje, Doma zdravlja Tivat i Zavod za hitnu medicinsku pomoć) su odobreni projekti u ukupnoj vrijednosti cca 3.1 miliona eura. Da bi se uspješno započele aktivnosti Ministarstvo zdravlja u saradnji sa Ministarstvom finansija i Fondom za zdravstveno osiguranje je radilo na obezbjeđivanju neophodnih finansijskih pozajmica. Imajući u vidu značaj ovih projekata za zdravstveni sistem Crne Gore, nadamo se da će ovo pitanje biti riješeno u što skorijem roku.

Sa aspekta ostalih donacija, ovaj direktorat je u 2024. godini uspješno sproveo pregovore za zdravstveni sektor u vrijednosti od 2.615.575 eura od kojih su neke donacije već u fazi realizacije.

4.7. Direktorat za digitalno zdravlje

U toku 2024. godine, sprovedene su sljedeće aktivnosti:

Donijeta je Nacionalna strategija digitalnog zdravlja za period 2024-2028 sa Akcionim planom 2024-2025 godine kojom je dat strateški osnov realizaciji politike Digitalizacija zdravstvenog sistema. Paralelno sa donošenjem strategije, sprovedene su i sljedeće aktivnosti:

- uspostavljanje stabilne, skalabilne i sigurne IT arhitekture, kao i standardizovanog okvira za interoperabilnost IZIS-a kroz pripremu projektnog zadatka i započinjanje dalje procedure;
- priprema tendera za Teleradiologiju i uspostavljanje nacionalnog PACS I RIS sistema, započinjanje daljih procedura;

- pripremljen projektni zadatak na uspostavljanju registara/evidencija MZD (software development) ustanova, kadrova, opreme i započinjanje dalje procedure implementacije;
- pripremljen projektni zadatak za podršku pripremi SOP-ova za primarni nivo zdravstvene zaštite i započinjanje daljih aktivnosti, što je preduslov za otpočinjanje aktivnosti na uspostavljanju novog softverskog rješenja na primaru;
- pripremljen projektni zadatak na uspostavljanju SOP-a za distribuciju lijekova u javnim zdravstvenim ustanovama, što je preduslov za otpočinjanje aktivnosti na uspostavljanju sistema Track and Trace;
- izvršena analiza sistema za menadžment informacionih sistema u zdravstvu (JIRA);
- izvršena je analiza nacionalne pravne regulative i uporednih regulatornih praksi kroz pripremljen projektni zadatak i započinjanje daljih procedura, što je preduslov za izmjenu Zakona o zbirkama podataka koji će se odnositi na uspostavljanje EZK, DW I BI;
- priprema projektnog zadatka na povezivanju laboratorije KCCG sa IZIS kao i povezivanje sa eZdravljem kao i otpočinjanje procedure na obnavljanju opreme;
- priprema projektnog zadatka na uspostavljanju elektronskog trebovanja od strane JZU prema ZUA "Montefarm"-u i dr.

4.8. Odjeljenje za unutrašnju reviziju

Odjeljenje za unutrašnju reviziju je nakon višegodišnjeg zastoja u radu, uzrokovanog opravdanom odsutnošću rukovoditeljke i nepopunjenosti radnih mjesta, nastavilo sa aktivnostima 1. novembra 2024. godine.

Tokom poslednja dva mjeseca 2024. godine, primarni fokus bio je na uspostavljanju osnovnih preduslova za nesmetano funkcionisanje Odjeljenja, ažuriranju revizorskih dokumenata i planiranju aktivnosti.

Naime, izvršena je analiza postojećih internih akata, procedura, trenutnih potreba i propisa, te u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama donesena je Povelja unutrašnje revizije br. 1-500/24-4267/1, 28.11.2024. godine.

U izvještajnom periodu izvršena je posjeta predstavnika Ministarstva finansija, Direkcije za harmonizaciju upravljanja i unutrašnjih kontrola povodom sagledavanja kvaliteta upravljanja rizicima, čije će preporuke za unaprijeđenje rada biti od velike važnosti u budućem periodu, kako Odjeljenja za unutrašnju reviziju tako i uspostavljanju efikasnijeg upravljanja subjektom, upravljanja rizicima i upravljanju kontrola.

Svim organizacionim jedinicama poslato je obavještenje da će se otpočeti sa radom na strateškom planu unutrašnje revizije za period 2025-2027.

Uprkos ograničenjima u pogledu vremena i resursa, Odjeljenje za unutrašnju reviziju je u poslednja dva mjeseca 2024. godine postavilo osnovu za efikasan rad u narednom periodu.

4.9. Odjeljenje za međunarodnu saradnju

U tabelarnom prikazu dat je pregled aktivnosti Odjeljenja za međunarodnu saradnju:

Aktivnost	Vrijeme realizacije
-----------	---------------------

Potpisan Sporazum između Evropske unije (EU) i Crne Gore o učlanjenju u "EU4Health" ¹	I kvartal 2024. (22.01.2024.)
Potpisan Bilateralni Sporazuma o saradnji između Ministarstva zdravlja Crne Gore i Regionalne kancelarije Svjetske zdravstveno organizacije za Evropu, 2024-2025.	II kvartal 2024. (12.04.2024.)
Obilježen Svjetski dan zdravlja (SDZ) 7.april	II kvartal 2024. (05.04.2024.)
Potpisana Izjava namjere između Ministarstva zdravlja Crne Gore i Ministarstva zaduženog za zdravstvo i prevenciju Francuske Republike.	II kvartal 2024. (14.05.2024.)
Uspostavljena saradnja sa zdravstvenim vlastima italijanske regije Pulja ASL Brinidizi, vezano za razmjenu iskustva i stručnog usavršavanja ljekara i srednjeg medicinskog kadra iz KCCG U finalnoj fazi usaglašavanja Memoranduma o saradnji između Kliničkog Centra Crne Gore i ASL Brindizi.	(aktivnosti u toku)
Uspostavljena saradnja sa zdravstvenim vlastima italijanske regije Toskana Ljekari iz bolnice San Bertolo u Vićenci, specijalisti za oblast mikro invazivne kardiohirurgije angažovani kao konsultanti u Kliničkom centru Crne Gore.	(aktivnosti u toku)
Službena posjeta ministra zdravlja dr Vojislava Šimuna i ministra finansija Novice Vukovića Kancelariji za finansiranje zdravstvenih sistema, Barselona, Španija.	III kvartal 9-10.jul 2024.godine
Učešće delegacije Ministarstva zdravlja Svjetskom zdravstvenom samitu u Berlinu.	IV kvartal 13-15. 10.2024.
Učešće delegacije Ministarstva zdravlja na Regionalnom komitetu Svjetske zdravstvene organizacije za Evropu, Kopenhagen, Danska.	IV kvartal 29.10.- 1.11. 2024.
Poglavlje 2 – sloboda kretanja radnika:	IV kvartal 2024.

¹ Odjeljenje za međunarodnu saradnju pripremalo delegaciju Ministarstva zdravlja, sam Sporazum između Evropske unije (EU) i Crne Gore o učlanjenju u "EU4Health" je usaglašavao Direktor za IPA i druge projekte i infrastrukturu u zdravstvu

1. Aplikirano za TAIEX Ekspertska misija o implementaciji Evropske kartice zdravstvenog osiguranja u crnogorski zdravstveni sistem. 2. Inicijativa za potpisivanje dogovora o korištenju evropske kartice zdravstvenog osiguranja sa Češkom, Hrvatskom, Mađarskom, Belgijom i Bugarskom.	

4.10. Odjeljenje za monitoring droga i zavisnosti od droga

U okviru rada Odjeljenja za monitoring droga i zavisnosti od droga, ističe se kontinuiran rad i usvajanje trećeg po redu nacionalnog odgovora na problematiku droga – Strategije za droge 2024-2027, sa pratećim Akcionim planom za period 2024-2025. Usvajanje dokumenta predviđeno je Programom rada Vlade Crne Gore, a predstavlja jednu od ključnih aktivnosti u odnosu na pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji i ostvarivanju punopravnog članstvu Agenciji Evropske unije za droge.

Osim strateškog okvira, buduća saradnja i napredak Nacionalnog opservatorijuma za droge definisan je i kroz uspostavljanje Radnog aranžmana između Ministarstva zdravlja i Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore sa Agencijom Evropske unije za droge (EUDA). Aranžman predviđa razmjenu ekspertize i dobre prakse i rad na unapređenju crnogorskog odgovora na problematiku droga, adekvatnu razmjenu informacija i razvoja predviđenih indikatora koji će doprinijeti tome da Crna Gora uspostavi funkcionalan i stabilan sistem u oblasti droga. Aranžman je potpisan u Podgorici u oktobru mjesecu 2024. godine.

Po prvi put je u Crnoj Gori napisan i objavljen sveobuhvatan dokument koji prati analizu stanja u oblasti u prethodnih nekoliko godina – Nacionalni izvještaj za droge 2017-2022. Urađen je od strane eksperata iz oblasti zdravstva, bezbjednosti i civilnog sektora, uz saradnju sa Austrijskom Reitox kontakt tačkom i uz podršku kroz IPA 8 projekat. Dokument prati oblasti smanjenja potražnje i dostupnosti droga, zdravstvene i socijalne odgovore na problematiku upotrebe supstanci, aktuelna istraživanja i analize.

U februaru mjesecu 2024. godine, Crnu Goru i institucije od značaja koje se bave problematikom droga, posjetili su eksperti EUDA (Agencije Evropske unije za droge), od kojih se očekuje izvještaj o stanju u oblasti u Crnoj Gori, uz preporuke za unapređenje.

U organizaciji Instituta za javno zdravlje, a u okviru obaveza u IPA8 programu, sprovedeno je ESPAD istraživanje (Evropsko školsko istraživanje o alkoholu i drugim drogama), kao i EWS (European Web Survey). Ovo su projekti koji omogućavaju da se iskustva i podaci naše države mogu uporediti sa zemljama EU i čine jedan dio neophodnih indikatora o stanju u oblasti.

Sve navedene aktivnosti su predviđene i obavezama u okviru pretpripravnih pregovora Crne Gore, u konkretnom, obavezama kroz Poglavlje 24. Cilj rada Odeljenja za monitoring droga i zavisnosti od droga jeste ostvarivanje punopravnog članstva u Agenciji Evropske unije za droge (EUDA), samim tim, Evropskoj uniji.

U novembru mjesecu je u Podgorici započeta implementacija Treatnet Family projekta UNODC-a i SZO (Kancelarija za droge i kriminal Ujedinjenih Nacija i Svjetska zdravstvena organizacija). Projekat targetira zdravstvene radnike (psihijatre, psihologe, socijane radnike) koji se

bave radom sa osobama sa problemima nastalim upotrebom droga, u ovom slučaju, sa porodicama u kojima adolescent koristi droge ili je u riziku od kontakta sa sistemom krivičnog pravosuđa. Projekat je od velikog značaja za osnaživanje zdravstvenih radnika za rad u ovoj oblasti i nakon druge faze – direktnog rada praktičara sa adolescentima i porodicama, pružiće uvid u efikasnost primjene programa u Crnoj Gori.

4.11. Odjeljenje za ekonomiku i zdravstveni turizam

U izvještajnom periodu Odjeljenje za ekonomiku i zdravstveni turizam pratilo i kontrolisao donacije zaprimljene u zdravstvenim ustanovama.

Date su 33 saglasnosti na Godišnji plan donacija zdravstvenih ustanova i 96 saglasnosti na prijem donacija u zdravstvenim ustanovama.

➤ Realizovane donacije u javnim zdravstvenim ustanovama

Donacije - Ukupna vrijednost donacija do 31. decembra 2024.godine

1. Građevinski radovi	35.457,60
2. Ljekovi	1.722,59
3. Medicinska oprema/aparati	629.500,45
4. Novac	347.319,28
5. Ostalo	384.186,00
6. Potrošni materijal	336.837,75
Ukupno	1.735.023,67

NAJVEĆE DONACIJE

a) Donator: Vezuv d.o.o. Podgorica	Automatizovani digitalni RTG aparat Multix Impact, za potrebe IBD-a	Iznos: 90,750.00€
b) Donator: "AstraZeneca UK Limited" Beograd	Lijek Calquence, za potrebe Instituta za onkologiju	Iznos: 76.996,96€
c) Donator: "Pln M1" Budva	Izrada idejnog projekta	Iznos: 73.121,15€
d) Donator: "URION" Podgorica	Artroskopski stub za potrebe Operacionog bloka.	Iznos: 60.000,00€
e) Donator: Crnogorska komercijalna banka a.d. Podgorica	Uređaj za otoakustične emisije Aparat Oto Read, za potrebe IBD-a.	Iznos: 51.425,00€

Ukupna količina obrađenog medicinskog otpada u JZU do 31. decembra 2024. godine je 451.642,20 kg u vrijednosti 1.011.001,49€.

Odjeljenje je u izvještajnom periodu pratilo i oblast javnih nabavki zdravstvenih ustanova, u smislu finansijskih izdataka i neophodnosti stavki u Planovima. U toku 2024. godine, Ministarstvo zdravlja je, do 31.12.2024. godine, dalo 33 saglasnosti na Planove javnih nabavki u zdravstvenim ustanovama, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Takođe, zdravstvene ustanove su mijenjale, tokom godine, svoje Planove javnih nabavki, tako da je u 2024. godini dalo saglasnost na 64 izmjene Planove javnih nabavki zdravstvenih ustanova.

Ministarstvo zdravlja je u sklopu koordinacionog tijela za praćenje ljetnje turističke sezone 2024. godine, a koju je organizovalo Ministarstvo turizma, ekologije, održivog razvoja I razvoja sjevera, kao i svake godine, odgovorno pristupilo izradi Plana pripreme ljetnje turističke sezone, pa s tim u vezi definisalo aktivnosti, koje je realizovalo u cilju nesmetanog odvijanja iste. Ministarstvo zdravlja u saradnji sa Institutom za javno zdravlje Crne Gore u kontinuitetu je obavljalo poslove koji se odnose na praćenje i analizu najvažnijih pokazatelja zdravstvenog stanja kako cjelokupnog stanovništva tako i turista, analiziralo faktore rizika koji negativno utiču na zdravlje opšte populacije, vršilo prevenciju i kontrolu zaraznih bolesti, pratilo mjere zaštite životne sredine koje su od uticaja na zdravlje a posebno na rad zaposlenih na visokim ljetnjim temperaturama, i kontrolisalo kako zdravstvenu ispravnost vode za ljudsku upotrebu tako i kvalitet i bezbjednost bazenske vode i dr. S tim u vezi, Ministarstvo zdravlja po potrebi i procjeni lokalne samouprave u turističkim centrima je otvaralo turističke ambulante, pored redovnih aktivnosti koje obavljaju zdravstvene ustanove kojima je osnivač država i poslova koje obavlja Zavod za hitnu medicinsku pomoć. Takođe, je pokazalo spremnost za eventualne nepredviđene epidemiološke situacija u zemlji i svijetu, kao što je bio posljednji slučaj sa Covid 19, a koji je još uvijek prisutan na nacionalnom i svjetskom nivou, pa predstavnici Centra za kontrolu i prevenciju zaraznih bolesti redovno obavještavalo nadležno Ministarstvo i javnost o aktuelnim dešavanjima kao i o preduzimanju odgovarajućih preventivnih mjera ili mjera suzbijanja istih. Ministarstvo zdravlja i Institut za javno zdravlje u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima koji se odnose na javno zdravlje, informisali su ugostitelje i ostale subjekte, kao i kozmetičke salone o svim dešavanjima na nacionalnom i svjetskom nivou i procjenjuju i otklanjaju rizike kako ne bi došlo do bolesti koje se prenose hranom, vodom i higijenom.

Ministarstvo zdravlja, preko svoje predstavnice, koja je službenica ovog Odjeljenja, aktivno učestvuje u radu Pregovaračkog poglavlja 19 Socijalna politika i zapošljavanje, dio koji se odnosi na Zdravlje i zaštitu na radu.

Takođe, jedna od značajnih aktivnosti u okviru ovog Odjeljenja je pripremanje **Sporazuma o obezbjeđivanju sredstava za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u zdravstvu –između Ministarstva zdravlja i Stambene zadruga zdravstvenih radnika Crne Gore "Zdravstvo"**, a koji je potpisan dan 23.12.2024. godine, za period od 2024-2026. godine. Predmetnim sporazumom Ministarstvo zdravlja je unaprijedilo stambenu politiku, realizaciju i rješavanje stambenih potreba zaposlenih u zdravstvenom sistemu Crne Gore, imajući u vidu trend raseljavanja stanovništva naročito iz sjevernog regiona Crne Gore i migracije prema Glavnom gradu i južnom regionu.

4.12. Kabinet Ministra

Kabinet Ministarstva zdravlja je tokom 2024. godine realizovao brojne aktivnosti u cilju pokretanja različitih inicijativa, održavanja bilateralnih susreta, radnih sastanaka i konferencija.

Ministar, dr Vojislav Šimun, održao je i brojne sastanke sa ambasadorima, kao što su sastanak sa ambasadorom Republike Slovačke u Crnoj Gori, ambasadorom Amerike u Crnoj Gori Džudi Rajzin Rajnke; ambasadorom Ukrajine u Crnoj Gori Olegom Gerasimenkom, ambasadorom Republike Bugarske Stefanom Dimitrovim; ambasadorom Švajcarske u Crnoj Gori Ursom Šmidom, šefom predstavništva UNICEF-a u Crnoj Gori Huanom Santanderom; ambasadorom Mađarske u Crnoj Gori Jožefom Nedešijem, ambasadorom Suverenog Malteškog reda Narcisom Salva di Pietraganzijijem. Evropska komesarka za zdravstvo Stella Kyriakides boravila je u službenoj posjeti Crnoj Gori 24. maja 2024. godine.

Tokom 2024. godine iz resora zdravlja prema eksternim javnostima i medijima plasirano je više od stotinu saopštenja uz propratni foto i video materijala (ovi materijali su dostupni na zvaničnoj internet stranici Ministarstva zdravlja).

Pripremljeno je i odgovoreno na više stotina medijskih upita za štampane i elektronske medije. Takođe, obavljena je priprema za više od 100 javnih nastupa zaposlenih u ministarstvu zdravlja na tv i radio stanicama na nacionalnom i lokalnom nivou, kao i na internim panel diskusijama organizovanim sa stručnim javnostima u okviru zdravstvenog sistema.

Ministarstvo zdravlja ima naloge na društvenim mrežama Instagram, Facebook, X („Iks“). Objave na mrežama prate saopštenja, najave iz kalendara aktivnosti, koji se ažurno objavljuje na sajtu Vlade Crne Gore, kao i sve ostale aktivnosti vezane za radne posjete ministra zdravlja, državnih sekretara, kao i direktora Direktorata u Ministarstvu.

Na internet platformama dostupni su događaji od izuzetne važnosti za zdravstveni sistem poput otvaranja novih Klinika, adaptacije i rekonstrukcije zdravstvenih objekata, nabavke savremene medicinske opreme, propagiranje zdravstvenih politika sa ciljem upoznavanja javnosti sa najvažnijim dostignućima iz oblasti zdravstva u cilju podizanja zdravstvene zaštite i dostupnosti usluga.

U izvještajnom periodu Ministarstvo zdravlja zaprimilo je 509 zahtjeva za slobodan pristup informacijama, od kojih je 193 usvojeno, odbijeno 160, a neriješeno 156 zahtjeva.

4.13. Služba za kadrovske i opšte poslove

U drugom kvartalu 2024. godini donijet je Kadrovski plan Ministarstva zdravlja, što je ujedno i obaveza propisana članom 148 Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list Crne Gore“ br. 2/18, 34/19, 8/21 i 37/22).

Ovim planom predstavljeni su zbirni i pojedinačni podaci o zaposlenima u Ministarstvu zdravlja i potrebe za novim zapošljavanjima u 2024. godini.

Kadrovskim planom za 2024. godinu predviđeno je 22 nova postupka za zapošljavanje, a Ministarstvo finansija je dalo potvrdu o obezbjeđenim finansijskim sredstvima za popunu 13 radnih mjesta.

Takođe, ukazujemo da jednom službeniku miruju prava i obaveze od 15. jula 2022. godine, na period od 4 godine, jer je isti upućen na misiju u Brisel.

Ministarstvo zdravlja je Odlukom o preuzimanju državnih službenika i namještenika br. 1-040/24-3295/4 od 30.09.2024. godine, a shodno Odluci Vlade Crne Gore o preuzimanju službenika i opreme Uprave za inspekcijske poslove usvojenoj na 50. sjednici Vlade od 26.9.2024. godine, preuzelo 43 službenika Uprave za inspekcijske poslove među kojima su i 37 zdravstveno-sanitarnih inspektora.

Na dan 31.12.2024. godine, Ministarstvo zdravlja je imalo 122 službenika..

Sprovedeno je 116 obuka službenika shodno planu i programu obuka Uprave za ljudske resurse.

Imajući u vidu činjenicu da je Ministarstvo zdravlja preuzelo službenike Uprave za inspekcijske poslove, konkretno Zdravstveno sanitarnu inspekciju, u nastavku ovog izveštaja je pregled rada ove inspekcije za izveštajni period.

U izveštajnoj godini Zdravstveno-sanitarna inspekcija je realizovala svoje aktivnosti u okviru propisanih nadležnosti, a u skladu sa Godišnjim programom rada i dinamičkim planovima rada.

U 2024. godini broj zaposlenih inspektora je bio 37, i to: koordinator, 30 sanitarnih i šest zdravstvenih inspektora.

Sanitarna inspekcija vrši inspekcijski nadzor nad primjenom zakona i drugih propisa u oblasti sanitarnog nadzora.

Zdravstvena inspekcija vrši inspekcijski nadzor nad primjenom zakona i drugih propisa u oblasti zdravstvene zaštite, kao i nadzor nad sprovođenjem propisanih mjera zdravstvene zaštite.

U 2024. godini poslove zdravstvenih i sanitarnih inspektora obavljao je 31 izvršilac (šest inspektorki je koristilo porodiljsko odsustvo), od kojih je jedan sanitarni inspektor obavljao poslove koordinatora zdravstveno-sanitarne inspekcije zbog nepopunjenosti radnog mjesta glavnog zdravstveno-sanitarnog inspektora.

U izveštajnom periodu poslove sanitarnih inspektora obavljalo je 25 sanitarnih inspektora, dok je dio inspektorki koristio porodiljsko odsustvo i bolovanje.

Ova inspekcija je u izveštajnoj godini vršila nadzor na unutrašnjem tržištu i u spoljnotrgovinskom prometu.

➤ Inspekcijski nadzor

Unutrašnje tržište

Sanitarni inspektori su na unutrašnjem tržištu izvršili ukupno 6.951 inspekcijski pregled u kojima je utvrđeno 2.568 nepravilnosti.

Podaci iz nadzora

Broj inspekcijskih pregleda	6 951
– redovni	4 492
– po inicijativi	372
– po zahtjevu stranke	689
– kontrolni	1 398
Broj utvrđenih nepravilnosti	2 568
Broj rješenja	1 283
Broj ukazivanja	1 119

Broj prekršajnih naloga	2 224
Iznos izrečenih novčanih kazni prekršajnim nalogima	795 950,00€
Broj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	165
Broj krivičnih prijava	2

Utvrđene nepravilnosti - Nepravilnosti (2 568) odnosile su se na: vršenje obaveznog zdravstvenog pregleda i kliconošta, sprovođenje opštih i posebnih higijenskih mjera u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, ispunjenost opštih i posebnih higijenskih usova, povredu propisa o zdravstveno ispravnoj vodi za ljudsku upotrebu, o kozmetičkim proizvodima, igračkama, ostalim proizvodima pod nadzorom (sredstva za održavanje čistoće, proizvodi koji sadrže hemikalije i dr.), obavještenja na proizvodima nijesu istaknuta i na Brajevom pismu, nepravilnosti u vezi sa upotrebom duvanskih proizvoda u javnim i radnim prostorima, neisticanje oznake o zabrani pušenja, neposjedovanje dokumentacije, nemanje sanitarne saglasnosti, ostale nepravilnosti.

Preduzete mjere - U cilju otklanjanja nepravilnosti u 1 119 slučajeva ukazano je subjektima nadzora da iste otklone u određenom roku. Ukupno je donijeto 1 283 rješenja.

Po zahtjevu stranaka sanitarna inspekcija je donijela rješenja o ispunjenosti sanitarno-higijenskih uslova (295) u zdravstvenim ustanovama, objektima za pružanje usluga njege stanovništva, vaspitno - obrazovnim objektima, objektima za sport i rekreaciju i naplatila naknadu u iznosu od 18 746,00€. Po zahtjevima (394) donijeto je i 361 rješenje o odobrenju prenosa posmrtnih ostataka i 224 sprovednice na osnovu Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti. Donijeto je 497 rješenja o zabrani rada licima bez izvršenog zdravstvenog pregleda, 15 rješenja o zabrani rada kliconošama, 27 rješenja o zabrani upotrebe vode za piće, sedam rješenja kojim se nalaže vršenje laboratorijskih ispitivanja vode za piće, 11 rješenja o zabrani upotrebe bazena, jedno o privremenom stavljanju van prometa igračaka, 12 o privremenom i trajnom stavljanju van prometa kozmetičkih proizvoda, četiri o uništenju igračaka, sedam o zabrani upotrebe objekata, dva o dostavljanju dokumentacije, jedno o vršenju dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, 20 rješenja kojim je naloženo organima lokalne samouprave vršenje preventivne dezinfekcije i deratizacije za svoje područje, dva o privremenom stavljanju van prometa kozmetičkih proizvoda i sredstava za pranje, dva rješenja kojima je naloženo vršenje vanrednog zdravstvenog pregleda, jedno kojim je zabranjen uvoz i naloženo vraćanje pošiljaocu deterdženta za pranje posuđa, dva rješenja o ispravci greške u rješenju, 15 rješenja o obustavljanju postupka nakon kontrolnog pregleda. Postupajući po rješenju drugostepenog organa donijeto je 1 rješenje o ukidanju rješenja u ponovnom postupku na koje su izjavljene žalbe i proslijeđene drugostepenom organu, koje nijesu rješavane u izvještajnom periodu.

Prekršajna odgovornost - Zbog učinjenih prekršaja izdata su 2 224 prekršajna naloga u iznosu od 795. 950,00€ od kojih je naplaćeno 1 988 u iznosu od 497 061,25€. Za neplaćene prekršajne naloge podnijete su naredbe za prinudnu naplatu. Podnijeto je i 165 Zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka nadležnim sudovima za prekršaje po Zakonu o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, od toga 160 protiv roditelja zbog odbijanja obavezne imunoprofilakse djece kod određenih zaraznih bolesti, dva zbog neizvršenih obaveznih zdravstvenih pregleda, jedan zato što nijesu obezbijedeni

sanitarno higijenski uslovi i jedan zato što nije vršena kontrola mikrobiološke čistoće u objektu i ruku zaposlenih. Podnijeto je i 43 prekršajna naloga nadležnim sudovima za sudske odlučivanje.

Duvanski proizvodi - U skladu sa nadležnostima i ovlaštenjima iz Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda, sanitarni inspektori su izvršili 501 inspekcijski pregled od kojih 72 po inicijativama i utvrdili 37 nepravilnosti i to: 13 - neisticanje oznaka o zabrani pušenja i 14 - pušenje u radnim prostorima. Zbog učinjenih prekršaja izrečene su novčane kazne putem 75 prekršajnih naloga, u iznosu od 15 830,00€.

Spoljnotrgovinski promet

Sanitarni inspektori u 2024. godini su na graničnim prelazima obavljali kontrolu putnika, njihovih stvari i sredstava u međunarodnom saobraćaju radi sprječavanja unošenja zaraznih bolesti u zemlju u cilju zaštite stanovništva od zaraznih bolesti. Kontrole su vršene u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("Sl.list CG", br. 12/18, 64/20, 59/21, 84/24) i Međunarodnim zdravstvenim pravilnikom (2005) na pomorskim graničnim prelazima – lukama: Bar, Zelenika, Kotor, Tivat, Porto Montenegro, Kumbor, Portonovi, Budva.

U izvještajnom periodu kontrolisano je 866 brodova. Izdato je sedam potvrda o oslobođenju od deratizacije i 866 potvrda - dozvola za slobodan saobraćaj brodova. Zdravstvenim nadzorom obuhvaćeno je ukupno 390 007 putnika.

Na drumskim graničnim prelazima Sukobin, Božaj, Dračnovac, prilikom ulaska u zemlju putnika koji dolaze iz zemalja u kojima ima kolere, kuge, malarije, hemoragijske groznice, sanitarni inspektori su stavili pod zdravstveni nadzor 102 putnika kojima su na graničnim prelazima uručena rješenja o stavljanju pod zdravstveni nadzor, a kontrolnim pregledima je utvrđeno da su sva rješenja izvršena, tj. da su se sva lica u određenom roku javila na pregled zdravstvenim ustanovama (Higijensko-epidemiološkim službama) u mjestima boravka.

Po osnovu 1 371 podnjetog zahtjeva koji su se odnosili na hemikalije i biocide izvršen je pregled 4 931 941 kg, za koje je odobren uvoz i promet.

Po osnovu 6 976 zahtjeva, koji su se odnosili na predmete opšte upotrebe pregledano je 35.707.160 kg. Tom prilikom je uzeto 76 uzoraka za laboratorijska ispitivanja radi ispitivanja bezbjednosti i usaglašenosti sa propisima. Dostavljeni rezultati su pokazali da su svi ispitivani uzorci usaglašeni sa propisima.

Prilikom pregleda brodova i predmeta opšte upotrebe, po osnovu naplate administrativne takse, i naknade naplaćeno je ukupno 302 195,90€.

Postupanje po inicijativama

U 2024. godini sanitarni inspektori su izvršili 372 inspekcijska pregleda po inicijativama koje su se odnosile na: loše higijenske uslove u objektima koji su pod sanitarnim nadzorom, proizvode isteklog roka upotrebe, stavljanje u promet robe bez istaknutih podataka u obavještenju o robi na određenim proizvodima i u određenim objektima i na Brajevom pismu, rad zaposlenih lica bez sanitarnih knjižica, proizvode bez obavještenja za potrošače, pušenje u radnom prostoru zaposlenih

lica, i dr. Po pojedinim inicijativama nije se moglo postupiti jer prilikom podnošenja nijesu dati tačni podaci, pa inspektori na datim adresama nijesu mogli pronaći tražene subjekte.

➤ Zdravstvena inspekcija

Aktivnosti zdravstvene inspekcije u izvještajnoj godini sprovodilo je pet zdravstvenih inspektora, koji su obavljali i poslove sanitarnih inspektora u ljetnoj turističkoj sezoni u primorskim opštinama na osnovu ovlašćenja.

Inspekcijski nadzor

U izvještajnoj godini zdravstveni inspektori su izvršili ukupno 650 inspekcijskih pregleda u kojima su utvrđene 297 nepravilnosti.

Inspekcijski nadzor je vršen u javnim zdravstvenim ustanovama (161), privatnim zdravstvenim ustanovama (426), ostalo (pravna lica u vezi isplate naknade za privremenu spriječenost za rad, sportski klubovi, online prodaja, kozmetički saloni (63).

Podaci iz nadzora

Broj inspekcijskih pregleda	650
- redovni	391
- po inicijativi i nalogu	173
- kontrolni	86
Broj utvrđenih nepravilnosti	297
Broj ukazivanja	58
Broj rješenja	35
Broj prekršajnih naloga	306
Iznos izrečenih novčanih kazni prekršajnim nalogima	138 400,00€
Broj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	2

Utvrđene nepravilnosti - Nepravilnosti (297) zbog kojih su preduzete mjere od strane zdravstvenih inspektora odnosile su se na: neposjedovanje dokumentacije za zdravstveni kadar u momentu inspekcijskog pregleda u zdravstvenim ustanovama, neobezbjedivanje kontinuiteta zdravstvene zaštite, neposjedovanje rješenja Ministarstva zdravlja o ispunjenosti propisanih uslova za obavljanje zdravstvene djelatnosti ili dijela zdravstvene djelatnosti, nepropisno vođenje medicinske dokumentacije, neposjedovanje dokumentacije u zdravstvenoj ustanovi u skladu sa propisima, dopunski rad zdravstvenog radnika van mreže zdravstvenih ustanova, izdavanje lijekova suprotno propisima, apoteka nije prestala sa radom u odsustvu farmaceuta, nemanje uvjerenja o zdravstvenom stanju, izabrani doktor privremenu spriječenost za rad utvrdio na način koji nije u skladu sa zakonom, nije obezbijedeno prisustvo sanitetskog vozila službe medicinske pomoći sa medicinskom ekipom za vrijeme trajanja fudbalskih utakmica, obavljanje prometa medicinskih sredstava suprotno propisima, upotreba duvanskih proizvoda u javnom prostoru i dr.

Preduzete mjere – Zbog utvrđenih nepravilnosti donijeto je 35 rješenja od kojih 12 rješenja o zabrani obavljanja zdravstvene djelatnosti ili dijela zdravstvene djelatnosti, jer je utvrđeno da subjekti nadzora nemaju rješenje o ispunjenosti uslova u pogledu prostora, kadra i opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti ili dijela zdravstvene djelatnosti izdato od nadležnog organa (proširili su obavljanje djelatnosti, a da o tome nijesu pribavili gore navedeno rješenje), dva rješenja o zabrani obavljanja određenih poslova u zdravstvenoj ustanovi, dva o zabrani obavljanja zdravstvene djelatnosti zdravstvenom radniku bez obnovljene licence za rad, jedno o zabrani Obavljanja zdravstvene djelatnosti zdravstvenom radniku bez uvjerenja o položenom stručnom ispitu, jedno o zabrani obavljanja djelatnosti zdravstvenom radniku bez uvjerenja o zvanju, jedno o zabrani obavljanja dopunskog rada u zdravstvenoj ustanovi bez saglasnosti direktora, dva rješenja kojim se nalaže zdravstvenoj ustanovi da sprovede internu kontrolu kvaliteta rada, dva rješenja o privremenom stavljanju van prometa i povlačenju iz prometa medicinskih sredstava, pet rješenja o zabrani prometa medicinskih sredstava, dva rješenja o odbijanju podneska-inicijative, dva o obustavljanju postupka I jedno o odlaganju izvršenja rješenja, a u 58 slučajeva je ukazano subjektima nadzora da otklone utvrđene nepravilnosti.

Podnijete su dvije žalbe na rješenja zdravstvenih inspektora koje nijesu rješavane u izvještajnom periodu.

Prekršajna odgovornost - U izvještajnoj godini, na osnovu utvrđenih nepravilnosti, inspektori su izdali ukupno 306 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 138 400,00€, naplaćeno je 293 u iznosu od 86 916,16€. Za neplaćene prekršajne naloge poslaće se naredbe za prinudnu naplatu. Podnijeto je sedam prekršajnih naloga nadležnom sudu na sudsko odlučivanje.

Podnijeta su ukupno dva zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka nadležnim sudovima za prekršaje od kojih 1 po Zakonu o sportu, jer nije obezbijeđeno prisustvo sanitetskog vozila službe medicinske pomoći sa medicinskom ekipom za vrijeme trajanja fudbalske utakmice i 1 po Zakonu o zdravstvenoj zaštiti zbog neposjedovanja rješenja Ministarstva zdravlja o ispunjenosti uslova u pogledu prostora i kadra za obavljanje zdravstvene djelatnosti.

Duvanski proizvodi - U izvještajnom periodu, prilikom nadzora nad sprovođenjem Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda, izvršeno je 302 inspekcijska pregleda u zdravstvenim ustanovama, pored kontrole iz oblasti zdravstvene djelatnosti, tako i u drugim subjektima kontrole i utvrđeno sedam nepravilnosti (upotreba duvanskih proizvoda) zbog kojih je izdato 15 prekršajnih naloga u iznosu od 2 610,00€.

Zdravstveni inspektori su izvršili 21 inspekcijski pregled u privatnim i javnim zdravstvenim ustanovama u dijelu poštovanja primjene Pravilnika o bližim uslovima za obavljanje dopunskog rada zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika. U izvršenim inspekcijskim pregledima utvrđene su dvije nepravilnosti i izdata dva prekršajna naloga u iznosu od 500,00€.

Postupanje po inicijativama

Zdravstvena inspekcija je u 2024. godini izvršila 173 inspekcijska pregleda po inicijativama. Inicijative su se odnosile na zahtjeve za kontrolu opravdanosti privremene spriječenosti za rad, reklamiranje zdravstvenih usluga suprotno zakonu, upotreba duvanskih proizvoda u zdravstvenim ustanovama, izdavanje lijekova bez recepta, rad apoteka bez odgovarajućeg kadra, rad ljekara u drugim

zdravstvenim ustanovama bez saglasnosti direktora, prigovor na rad ljekara, izdavanje lijekova bez prevedenog uputstva za upotrebu na crnogorskom jeziku, obavljanje prometa medicinskih sredstava suprotno propisima i dr.

Edukacije

- Obuka za jedinstveni sistem najave brodova NATIONAL MARITIME SINGLE WINDOW, koja je održana 13. avgusta 2024. godine - online - prisustvovalo 8 sanitarnih inspektora.
- Taieux studijska posjeta sa temom: Principi inspekcijske kontrole u EU u području upravljanja hemikalijama i biocidnim proizvodima od 7-10. oktobra 2024. godine u Zagebu, Hrvatska - učestvovao jedan sanitarni inspektor.
- Radionica "IHR core capacities and Points of Entry" - primjena IHR programa u Crnoj Gori u organizaciji Instituta Robert Koch Instituta iz Berlina, a u saradnji sa Institutom za javno zdravlje u Podgorici 28. i 29. novembra 2024. godine - prisustvovala četiri sanitarna inspektora (granični prelazi Aerodrom Podgorica, Luka Bar i Kotor i drumski granični prelaz Debeli Brijeg).
- Radionici na temu falsifikovanih lijekova, koja je održana u Parizu 26. i 27.11.2024. godine, prisustvovao jedan zdravstveni inspektor. Radionica je imala poseban naglasak na obavještajnim podacima o prijetnjama za 2024. godinu u vezi sa lijekovima protiv dijabetesa i anaboličkim supstancama, a organizovana je u okviru CEPOL-ovih projekata WB PACT II i TOPCOP II, sa ciljem da okupi eksperte iz regiona, Zapadnog Balkana i Istočnog partnerstva, te iz Austrije, Belgije, Češke, Francuske, Grčke, Italije, Španije, Turske, Ujedinjenog Kraljevstva, EUIPO-a i privatnog sektora.

Plan integriteta:

Plan integriteta Ministarstva zdravlja sačinjen je septembra 2023. godine, za dvogodišnji period, do 2025. godine. Plan integriteta i Izveštaj o sprovođenju plana integriteta se blagovremeno dostavljaju Agenciji za sprječavanje korupcije i objavljuju na sajtu Ministarstva zdravlja.

4.14 Služba za finansije, računovodstvo i javne nabavke

Tekući budžet Ministarstva zdravlja za 2024. godinu iznosio je 5.633.713,76 eura, a izvršenje budžeta, sa donatorskim i IPA sredstvima, iznosilo 5.107.462,65 eura.

Ministarstvo zdravlja je shodno odredbama člana 84 Zakona o javnim nabavkama u propisanom roku sačinilo Plan javnih nabavki za 2024. godinu.

Planom javnih nabavki Ministarstva zdravlja opredijeljen je budžet u ukupnom iznosu od 229.690,08 eura sa PDV-om, (od čega za robe 26.934,57 eura sa uračunatim PDV-om i za usluge 202.755,51 eura sa uračunatim PDV-om), dok ukupna vrijednost Plana bez PDV-a iznosi 193.464,67 eura, a iznos PDV-a 36.225,41 eura.

5. PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE STANJA

Na osnovu navedenog, može se zaključiti da je Ministarstvo zdravlja u izvještajnom periodu postiglo zapažene rezultate, kako u okviru rada i funkcionisanja samog Ministarstva, tako i u brojnim aktivnostima koje su realizovane u cilju nesmetanog funkcionisanja zdravstvenog sistema Crne Gore.

U narednom periodu neophodno je intezivirati aktivnosti na realizaciji prostornih kapaciteta za potrebe Ministarstva, jačati administrativne kapacitete, unaprijediti stručne kompetencije službenika, kao što su upravljačke, analitičke, komunikacijske, digitalne vještine, kako bi se službenici ravnomjerno razvijali u svim aspektima.

Ministarstvo zdravlja sprovodeći politiku Vlade Crne Gore, zauzeće proaktivan stav sa jasnom namjerom da uspostavi stabilan zdravstveni sistem, na način što će preduzeti brojne aktivnosti u cilju:

- ✓ promocije zdravlja svih starosnih dobi građana/ki,
- ✓ unapređenja zdravstvene zaštite na svim nivoima,
- ✓ unapređenja finansijske održivosti zdravstvenog sistema,
- ✓ unapređenje digitalizacije zdravstvenog sistema,
- ✓ unapređenja odgovora na krizne situacije u zdravstvenom sistemu,
- ✓ unapređenja razvoja pružanja usluga u zdravstvenom turizmu,
- ✓ modernizacije zdravstvene infrastrukture, izgradnjom novih ili obnovom postojećih kapaciteta,
- ✓ unapređenja rada zdravstveno-sanitarne inspekcije, kroz jačanje kadrovskih i tehničkih kapaciteta, modernizaciju procedura nadzora i integraciju njenog djelovanja u širi zdravstveni sistem radi efikasnije kontrole i zaštite javnog zdravlja,
- ✓ jačanja saradnje sa međunarodnim organizacijama u cilju preuzimanja evropskih i svjetskih praksi u upravljanju zdravstvenim sistemom,
- ✓ unapređenja procesa rada unutar Ministarstva zdravlja, kroz kontinuirano usavršavanje stručnih kapaciteta službenika, sa ciljem postizanja veće efikasnosti, odgovornosti i mjerljivih rezultata u svakodnevnom radu ministarstva i dr.